

Notulen Statenvergadering van 13 september 2013

provinciaal blad 2013/81

INHOUDSOPGAVE
Notulen 13 september 2013

	Presentielijst	Pagina 5
1	Opening	Pagina 7
2	Vaststelling van de agenda voor deze vergadering	Pagina 7
3	Mededelingen	Pagina 7
4	Installatie van een nieuw Statenlid voor bepaalde duur	Pagina 8
4.1	Verzoek om tijdelijk ontslag als Statenlid wegens ziekte, e-mail van Statenlid Kuntzelaers d.d. 8 september 2013	Pagina 8
4.2	Verlening tijdelijk ontslag wegens ziekte aan Statenlid Kuntzelaers, besluit van de voorzitter van Provinciale Staten d.d. 11 september 2013	Pagina 8
5	Spreekrecht externen (conform artikel 18 Reglement van Orde)	Pagina 9
6	Vragenuur	Pagina 9
7	Debat over de positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente Sittard-Geleen	Pagina 9
7.1	Aanvraag extra Statenvergadering (artikel 9 reglement van orde), brief van de heer Heemels, PVV d.d. 29 augustus 2013	Pagina 9
7.2	De positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente Sittard-Geleen, brief van de Commissaris van de Koning d.d. 9 september 2013	Pagina 9
8	Moties vreemd aan de orde van de dag	Pagina 33
9	Sluiting	Pagina 33

**Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de vergadering van
13 september 2013**

Voorzitter

Bovens, drs. Th.J.F.M.

Statengriffier

Braam, mevrouw drs. J.J.

Leden

Leden	Partij	Lid sinds	
Aasted-Madsen-van Stiphout, mevrouw J.D.M.P., Kerkrade	CDA	10.03.2011	
Akker, LLM MA J.P. van den, Maastricht; fractievoorzitter	VVD	10.03.2011	
Beer, M.E.E. de, Heerlen	VVD	29.06.2012	
Beuken-van den Roeven, A.L.H., Neeritter	CDA	13.05.2011	
Bilsen, L.G.P. van, Roermond	VVD	26.03.2010	
Bosch, J.G.G., Kerkrade	PvdA	10.03.2011	Afwezig
Bosch, M.T., Heerlen	PVV	10.03.2011	
Bosman, C.G.L., Roermond; fractievoorzitter	PVLD	10.03.2011	
Brugman-Rustenburg, mevrouw C., Blitterswijck	GL	10.03.2011	Afwezig
Bus, drs. E.H.J., Heerlen	SP	13.04.1999	
Dierks, W.A.E., Sittard	PVV	12.09.2011	
Fijnje, D.F., Tegelen	PVV	13.05.2011	
Frische, drs. G.H.C., Maasbracht	CDA	20.03.2003	
Heemels, M.J.T., Herkenbosch; fractievoorzitter	PVV	10.03.2011	
Heijmans, A.J.L., Weert	PvdA	13.09.2013	
Helvert, drs. M.J.F. van, Susteren; fractievoorzitter	CDA	10.03.2011	
Hermans, L.J., Elsloo	PVV	10.03.2011	Afwezig
Janssen, mr. P.G., Venlo	CDA	10.03.2011	
Janssen, drs. R., Ottersum	SP	22.02.2013	
Kirkels, A.W.P., Weert	VVD	10.03.2011	
Kockelkoren, L., Nuth	PvdA	29.06.2012	
Krabbendam, mr. G., Itteren	GL	10.03.2011	
Kuntzelaers, J.J.M., Venlo	PvdA	14.12.2012	
Leers-Poelmans, mevrouw drs. G.H.G., Maastricht	CDA	15.03.2007	
Leppers, dr. A.C.A., Melick; fractievoorzitter	50Plus	10.03.2011	
Linden, J.H.C. van der, Eys	CDA	13.05.2011	
Mackus, H.J.H., Nederweert	CDA	10.03.2011	
Medendorp, mevrouw drs. W., Maastricht; fractievoorzitter	PvdA	15.03.2007	
Meerts, C.M.J.E.P., Beegden	VVD	13.05.2011	
Pennings, R., Geleen	PvdA	29.06.2012	
Prevoo, D.M.M.T., Sittard; fractievoorzitter	SP	15.03.2007	
Rewinkel, B.A.L., Landgraaf	SP	10.03.2011	
Rijnsbergen, mevrouw M. van, Sittard	SP	10.03.2011	
Roefs, drs. mevrouw C.W.J.M., Bergen	PvdA	10.03.2011	
Soest, K.J.P. van, Venlo	PVV	10.03.2011	
Stassen, mevrouw L.J.A.J., Echt;	PVV	10.03.2011	
Steen, P. van der, Born	VVD	10.03.2011	
Sturtz, F.F.P.J.G., Schinveld	PVV	13.05.2011	
Titulaer, ir. M.J.J., Mheer	CDA	20.03.2003	
Tulder, mevrouw dr. M.A.T.M. van, Venlo; fractievoorzitter	GL	15.03.2007	
Uringa, H.M.E.L., Bunde; fractievoorzitter	OSL	10.03.2011	
Velden, mevrouw mr. J.L.S. van der, Venlo	VVD	10.03.2011	
Verhoijssen, ing. M.L.M., Beringe	CDA	10.03.2011	

Voncken, M.M.W., Amstenrade	SP	10.03.2011	Afwezig
Wageningen, ir. J. van, Maastricht; fractievoorzitter	D66	10.03.2011	
Wernink, mevrouw mr. R.C.M., Ospel	VVD	22.02.2013	
Wijnands, ing. L.J.H., Maastricht	50Plus	10.03.2011	
Zijp, mevrouw M.F., Roermond	D66	10.03.2011	

Het college van Gedeputeerde Staten

Beurskens, A.G.M., Venlo		
Broeck, P. van der, Venray		
Dijk, drs. P.H. van, Heerlen		
Kersten, drs. H.M., Venray		
Koppe, E.J., Brunssum		Afwezig
Lebens, N.M.J.G., Sittard		

Notulist

J.P.P.A. Wijnen (Notuleerservice Nederland)	Sinds 24.10.2008
---	---------------------

PROVINCIALE STATEN VAN LIMBURG VERGADERING VAN 13 SEPTEMBER 2013

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 14.00 uur.

De voorzitter: Ik open deze vergadering.

Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de provincie Limburg en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze arbeid vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit onze geloofs- en levensovertuiging met een juiste waardering voor elkaars mening. Dat is onze bede aan God of elkaar.

Er zijn afmeldingen ontvangen van mevrouw Brugman van GroenLinks, de heer Voncken van de SP, de heer Bosch van de PvdA, de heer Hermans van de PVV en gedeputeerde Koppe. De heer Kockelkoren van de PvdA zal later komen.

2. Vaststelling van de agenda voor deze vergadering

De voorzitter: Zoals bekend, heb ik het verzoek gehonoreerd van de PVV en de SP om deze vergadering te beleggen. Ik heb de griffie verzocht om vandaag, vrijdag 13 september 2013, een extra vergadering van Provinciale Staten uit te schrijven met het aanvangstijdstip 14.00 uur. Ik wil even aangeven dat het nu 14.06 uur is.

De agenda is gewijzigd omdat de volgende agendapunten en -stukken zijn toegevoegd:

- Agendapunt 4. Installatie van een nieuw Statenlid voor bepaalde duur.
- Agendapunt 4.1. Verzoek om tijdelijk ontslag als Statenlid wegens ziekte, e-mail van Statenlid Kuntzelaers d.d. 8 september 2013.
- Agendapunt 4.2. Verlening tijdelijk ontslag wegens ziekte aan Statenlid Kuntzelaers, besluit van de voorzitter van Provinciale Staten d.d. 11 september 2013.
- Agendapunt 7.2. De positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente

Sittard-Geleen, brief van de Commissaris van de Koning d.d. 9 september 2013.

Ik stel hierbij de gewijzigde agenda vast.

De agenda met de hiervoor genoemde aanvullingen is inmiddels digitaal verwerkt en via BABS-Pro en via de website van Provinciale Staten in te zien. Bij degenen die de stukken nog fysiek ontvangen, liggen de stukken op uw tafel.

U treft op uw tafel aan:

- het spreektijdenoverzicht.

Bij agendapunt 3 kom ik nog even terug op onze nieuwe fase papierloos vergaderen.

Voor deze extra Statenvergadering ligt geen Statenvoorstel voor, maar indien er moties worden ingediend, dan vindt de stemming aan het einde van het agendapunt plaats.

Indien een verzoek tot hoofdelijke stemming wordt ingediend, zal ik door middel van loting bepalen bij welke persoon op de presentielijst de stemming zal starten. U begrijpt wat er nu gaat gebeuren. De hoofdelijke stemming zal beginnen bij het Statenlid onder nummer 4.

Mevrouw Braam: Dat is mevrouw Beuken-van den Roeven.

3. Mededelingen

De voorzitter: Zoals u al hebt gemerkt, zijn we in een nieuwe fase beland wat het papierloos vergaderen betreft. Het presidium heeft in juni ermee ingestemd om de navolgende stukken niet meer te laten uitdelen tijdens de Statenvergaderingen:

- de agenda;
- de plattegrond van de Statenzaal;
- nagekomen ingekomen stukken;
- moties en amendementen.

Al deze stukken kunt u tijdens de vergadering digitaal inzien op de site van Provinciale Staten bij de betreffende vergadering. Dat geldt overigens ook voor de mensen thuis. Hierbij dient wel vermeld te worden dat het publiek en de pers op de tribunes en de leden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten die nog niet volledig digitaal werken de stukken vooralsnog fysiek blijven ontvangen. U weet dan meteen wie dat zijn, namelijk de mensen die nog papier voor

hun neus hebben liggen. Om over openheid en transparantie te spreken.

4. Installatie van een nieuw Statenlid voor bepaalde duur

4.1 Verzoek om tijdelijk ontslag als Statenlid wegens ziekte, e-mail van Statenlid Kuntzelaers d.d. 8 september 2013

4.2 Verlening tijdelijk ontslag wegens ziekte aan Statenlid Kuntzelaers, besluit van de voorzitter van Provinciale Staten d.d. 11 september 2013

De voorzitter: Voordat de beëdiging van een nieuw Statenlid voor bepaalde duur aan de orde is, vraag ik uw begrip voor het feit dat eventueel fotografen door de zaal kunnen lopen met het oog op de installatie van een nieuw Statenlid.

Zoals u ongetwijfeld hebt vernomen via het persbericht van de PvdA-fractie of via de agenda voor deze vergadering, zal de heer Jasper Kuntzelaers gebruikmaken van ziekteverlof. Namens u – en ik neem aan dat ik namens iedereen spreek – willen wij hem ongelooflijk veel sterkte toewensen voor de komende tijd. Ik hoop dat wij hem over niet al te lange tijd weer in goede gezondheid hier mogen begroeten. Volgens het proces-verbaal van het Centraal Stembureau van de verkiezingen van Provinciale Staten zal de heer Jasper Kuntzelaers op grond van artikel X10 lid 2 van de Kieswet in eerste instantie voor zestien weken worden vervangen door de heer Heijmans. Ik mag de heer Heijmans straks als kandidaat-Statenlid welkom heten. Hij is trouwens geen onbekende van u allen, want hij is al vaker in dit huis geweest.

Ter voldoening van het gestelde in artikel 7 van het reglement van orde heb ik een commissie benoemd van drie leden voor het onderzoek van de geloofsbrieven met bijlagen van het zojuist genoemde kandidaat-Statenlid de heer Heijmans. De commissie bestaat uit mevrouw Van der Velden als voorzitter, de heer Rewinkel en de heer Sturtz. Zij zijn voor de vergadering bij elkaar geweest en daarbij is overlegd:

- de brief van de voorzitter van het Centraal Stembureau inhoudende de toezending van

een afschrift van diens besluit tot benoemingsverklaring van de zojuist genoemde;

- het van de benoemde ontvangen bericht van aanneming van zijn benoeming;
- een opgave van alle door hem beklede openbare betrekkingen;
- een gewaarmerkt afschrift uit de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, waaruit blijkt de woonplaats, de datum en de plaats van geboorte, het Nederlanderschap alsmede dat het kandidaat-Statenlid niet is uitgesloten van het kiesrecht.

De commissie van onderzoek heeft voorafgaand aan deze vergadering de geloofsbrieven onderzocht. Ik verzoek de woordvoerder van de commissie, mevrouw Van der Velden, om verslag uit te brengen van het onderzoek.

Mevrouw Van der Velden: Dank u wel, voorzitter. De commissie in wier handen de geloofsbrieven zijn gesteld, heeft geconstateerd dat de heer Heijmans benoembaar is.

De voorzitter: Hartelijk dank voor deze mededeling. Ik dank de leden van de commissie voor de verrichte werkzaamheden. Ik constateer dat de Staten overeenkomstig het advies van de commissie kunnen instemmen met de toelating van de heer Heijmans als lid van Provinciale Staten van Limburg, in eerste instantie voor de duur van zestien weken.

Aan de orde is de beëdiging, respectievelijk het afleggen van de verklaring en de belofte overeenkomstig artikel 14 van de Provinciewet. Daartoe leggen alle nieuw benoemde leden van Provinciale Staten in handen van de voorzitter de in artikel 14 van de Provinciewet voorgescreven eed respectievelijk verklaring en belofte af. Ik zal zo meteen de tekst van de verklaring en belofte voorlezen bij de interruptietafel. Ik vraag de bode de heer Heijmans naar de interruptietafel te geleiden, waar hij via de microfoon de verklaring en belofte kan afleggen.

Mijnheer Heijmans, u hebt aangegeven de verklaring en de belofte te willen afleggen. De leden die de verklaring en belofte afleggen, zeggen na het afroepen van hun naam: 'Dat verklaar en belof ik'.

Ik verklaar dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch mid-

dellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Heijmans: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dan bent u hiermee toegelaten als lid van Provinciale Staten van Limburg. Ik feliciteer u daar van harte mee en wens u veel succes toe met uw werkzaamheden als tijdelijk Statenlid. Ik geef graag de collega's de gelegenheid om u daarmee te feliciteren.

Ik schors de vergadering voor 2 minuten.

(Schorsing van 14.34 uur tot 14.38 uur.)

5. Spreekrecht externen (conform artikel 17 reglement van orde)

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik constateer dat zich geen sprekers hebben gemeld.

6. Vragenuur

De voorzitter: Er zijn geen vragen ingediend.

7. Debat over de positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente Sittard-Geleen

7.1 Aanvraag extra Statenvergadering (artikel 9 reglement van orde), brief van de heer Heemels, PVV d.d. 29 augustus 2013

7.2 De positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente Sittard-Geleen, brief van de Commissaris van de Koning d.d. 9 september 2013

De voorzitter: Aangezien ondergetekende als portefeuillehouder Integriteitsbeleid ongetwijfeld vragen zal krijgen c.q. een rol zal spelen in het debat, hebben wij afgesproken dat ik dit agendapunt niet zal leiden. Ik vraag de heer Van Bilsen om de leiding van de vergadering over te nemen en dan zal ik plaatsnemen aan de tafel van Gedeputeerde Staten.

De vice-voorzitter: Zoals vermeld zijn we aangekomen bij agendapunt 7, het debat over de positie van gedeputeerde Lebens in verband met de kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder van de gemeente Sittard-Geleen. Het debat zal in principe in twee termijnen plaatsvinden. Ik stel voor de volgende brieven te betrekken bij de behandeling van dit agendapunt:

- brief, nummer 49050, aanvraag extra Statenvergadering, artikel 9 reglement van orde, brief van de heer Heemels van de PVV van 29 augustus 2013;
- brief, nummer 50466, de positie van gedeputeerde Lebens in verband met kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder gemeente Sittard-Geleen van de Commissaris van de Koning van 9 september 2013.

Ik open de eerste termijn en ik verzoek de heer Heemels zijn verzoek voor dit debat te komen toelichten. Vervolgens krijgen de fracties spreek-tijd in de volgorde zoals u dat in het overzicht op uw tafel hebt gevonden. Het woord is aan de heer Heemels.

De heer Heemels: Voorzitter, dank u wel. Allereerst wil ik graag alle Statenleden hier aanwezig ervoor bedanken dat ze tijd hebben vrijgemaakt om bij dit debat aanwezig te zijn en uiteraard geldt dat ook voor de aanwezigen van de griffie en voor het college van Gedeputeerde Staten. Dit debat, aangevraagd door de PVV, is belangrijk. Belangrijk voor het aanzien en voor het vertrouwen van de burgers in de provinciale politiek. De heer Lebens heeft op 28 augustus 2013 kenbaar gemaakt zich te willen kandideren als lijsttrekker en wethouder voor de gemeente Sittard-Geleen en afgelopen woensdag werd hij officieel benoemd door de leden. De PVV maakt zich grote zorgen over het functioneren en het aan blijven van de gedeputeerde tot aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Vandaar dat we dit debat hebben aangevraagd. Het voornemen om aan te blijven als gedeputeerde tot na

de verkiezingen, is voor de PVV onwenselijk en onacceptabel. Gedeputeerde Lebens kan in onze ogen niet meer functioneren als gedeputeerde omdat er een duidelijke kans op belangenverstrengeling ontstaat, aangezien hij de komende maanden duidelijk twee heren gaat dienen. Ook al zou het wellicht wettelijk allemaal mogen, zoals de Gouverneur in zijn brief heeft geschreven, dan nog blijft de vraag bestaan of het wenselijk is. Ik kan me heel goed eenzelfde discussie herinneren waarbij ik zelf lijdend voorwerp was. Als Statenlid mocht ik destijds, ook wettelijk gezien, fractiemedewerker zijn maar het was toen volgens heel veel partijen niet wenselijk. Dat terwijl ik slechts één heer diende en opkwam voor één belang, namelijk het PVV-belang en het belang voor onze kiezers. Ik heb me die kritiek ter harte genomen en heb toen besloten om te stoppen als fractiemedewerker. Ik verwacht dat zo meteen in de betogen van andere fracties andere zogenaamde PVV-dubbelfuncties naar voren komen, zoals de functie van mevrouw Stassen die ook Europarlementariër is. Voorzitter, dit is echter appels met peren vergelijken. Mevrouw Stassen heeft geen directe zeggenschap over de Provincie en de Provincie heeft geen directe lijn naar Europa. Gedeputeerde Verheijen – een ander voorbeeld – vertrok naar Den Haag, maar ook hij had geen direct mandaat of zeggenschap als gedeputeerde over de Tweede Kamer. Bij een gedeputeerde en een gemeente ligt dit echter anders. Een gedeputeerde heeft directe zeggenschap en hij heeft een controlerende taak. Hij kan vergunningen verlenen, subsidies verstrekken en hij heeft tevens een mandaat om 1 miljoen euro aan financiële middelen beschikbaar te stellen. Dat is bij alle overige mogelijke dubbelfuncties zoals wethouder en Statenlid, gemeenteraadslid en Statenlid et cetera niet het geval. Voorzitter, de PVV wil voorkomen dat Limburg weer gebukt moet gaan onder een volgend integriteitschandaal. Dit debat gaat daarom over de wenselijkheid en – het allerbelangrijkste – de mogelijke schijn van belangenverstrengeling. Het is een discussie die de afgelopen tijd hier in Limburg te vaak is gevoerd en die geen enkele bestuurder of politicus eigenlijk zou moeten willen.

Voorzitter, het CDA-baantjesjachtseizoen is geopend. Misschien beseft de heer Lebens nu al dat het CDA tijdens de volgende verkiezingen van Provinciale Staten in 2015 wordt wegge-

vaagd en verruilt hij daarom alvast het ene pluche voor het andere. Mocht dit het geval zijn – ik hoop het niet – dan is de term plucheplakker zeker op zijn plaats. Die term plucheplakker, voorzitter, wordt mede ondersteund door het feit dat de gedeputeerde alleen direct vertrekt indien hij wethouder wordt. We durven daarom hardop de vraag te stellen of het de heer Lebens gaat om het baantje of om de inhoud. De PVV is niet de enige partij die zo hierover denkt. Ik wil graag citeren uit het dagblad De Limburger, een opiniestuk van 3 september jl. Ik citeer: “CDA-gedeputeerde Noël Lebens wil na de gemeenteraadsverkiezingen wethouder worden in zijn woonplaats Sittard-Geleen. Hij wil dit zelfs zo graag dat hij bereid is zijn deputéschap daarvoor tussentijds op te geven. Dat mag, zij het dat het niet de politieke schoonheidsprijs verdient. Een deputéschap behoort in principe uitgediend te worden, tenzij zwaarwegende redenen zich daartegen verzetten. De gooi naar politieke macht in de eigen stad valt daar vanzelfsprekend niet onder. De stap van Lebens is bovendien niet geheel onbaatzuchtig. Hij kiest alleen voor een carrière in de lokale politiek als het aanvoeren van de CDA-lijst hem dat daadwerkelijk een post als wethouder oplevert. Lukt dat niet, dan blijft hij aan als deputé en neemt hij ook geen plaats in de gemeenteraad van de fusiestad. Burgers die volgend jaar op Lebens stemmen, moeten er dus rekening mee houden dat hun stem alsnog verloren kan gaan. De kans bestaat dat stemmenkanon en voorbeeldbestuurder Lebens toch niet komt. Ook dat mag, maar getuigt niet van diep respect voor de kiezer en de lokale politiek. Lebens wil alleen maar op zijn eigen voorwaarden zijn entree maken in de politiek van Sittard-Geleen. Als het electorale uitstapje naar de dubbelstad niet brengt wat hij ervan verwacht, dan keert hij veilig terug in de moederschoot van de Provincie. Voor de goede orde, ook dat mag, maar het is geen toonbeeld van moed en politieke overtuiging. Lebens toont zich plooibaar mits het resultaat maar van pluche is, maar politiek is nooit zonder risico's, hoe goed Lebens zijn risicomanagement ook verzorgd denkt te hebben. Alleen al de aankondiging van zijn mogelijke vertrek vormt een majeur politiek feit op het gouvernement. De oude Lebens bestaat niet meer, alleen nog maar de nieuwe en die staat zowel praktisch als in de beeldvorming al met één been buiten de deur. Zijn geloofwaardigheid als deputé heeft eveneens zware averij opgelopen. Als hij blijft, is het

niet van harte maar omdat het pluche zo lekker zit en dat is de slechtst mogelijke basis om verder te gaan. Voor Lebens is het daarom te hopen dat zijn carrièrestap slaagt. Op het gouvernement heeft hij geen toekomst meer.” Einde citaat.

Voorzitter, dit artikel in het dagblad De Limburger slaat de spijker op zijn kop. Het volgende stuk van 7 september uit dezelfde krant is ook vrij duidelijk, want daar staat bijvoorbeeld als volgt – dan gaat het over de duisterevriendjes-politiek – en ik citeer: “Gelukkig wordt daar tegenwoordig in en buiten de politiek wel scherp op gelet, al was het maar omdat Limburg in de beeldvorming een slechte naam heeft op dat vlak. Niet dat het vertrek van Lebens al een gelopen race is. De prominente politicus wil graag zijn tanden zetten in de problemen van de fusiestad, maar dan wel vanaf het pluche. Als hij na de verkiezingen naast een wethouderszetel grijpt, dan weigert hij een raadszetel. Lebens wil dan liever alsnog als gedeputeerde terugkeren in de moederschoot van de Provincie en daar zijn termijn afmaken. Dat mag, maar fraai is het niet. Lebens wil alleen de winst verzilveren en niet het verlies nemen. Uiteraard laten de oppositiepartijen PVV en SP in de Provinciale Staten het niet na Lebens over die halfslachtige en laffe houding onder vuur te nemen. Hij heeft de kogel die op hem afgevuurd wordt als het ware zelf gesmeed. Niet dat Lebens veel te vrezen heeft. De coalitie zal zijn vertrek accepteren, maar ook zijn terugkeer als het avontuur in Sittard-Geleen mislukt. Toch staat Lebens vanaf nu voorgoed met een voet buiten de deur van het gouvernement. Een bestuurder die zijn vertrek aankondigt, is vanaf dat moment de facto uitbestuurd, ook al weigert Lebens dat onder ogen te zien. Daar komt hij nog wel achter als zijn avontuur in Sittard-Geleen onverhoopt strandt.” Einde citaat. Voorzitter, dan wil ik het nog niet hebben over de vele reacties in de verschillende forums op onder andere dichtbij.nl, Dagblad De Limburger, Twitter en ga zo maar door.

Er zijn enkele belangrijke vragen die wij ons moeten stellen. Ik zou graag van gedeputeerde Lebens, van de Gouverneur en van alle coalitiepartijen een antwoord willen op de volgende drie vragen.

Vraag 1. Wanneer is er sprake van de schijn van belangenverstrengeling? Is die niet overduidelijk als een bestuurder – in dit geval de heer Lebens

– twee heren wil gaan dienen, namelijk enerzijds de Provincie en anderzijds de gemeente als kandidaat-wethouder?

Vraag 2. Waar houdt een zakelijke relatie op bij de Provincie en waar beginnen de gemeentelijke belangen?

Vraag 3. Wat zijn de gevolgen voor de Provincie als het niet lukt om de belangen te scheiden?

Wat ons betreft is de scheidslijn van de heer Lebens als gedeputeerde en dus de Provincie enerzijds en de gemeente anderzijds niet meer te herkennen. Nu al zouden de nodige financiële middelen, plannen, subsidies, vergunningen en dergelijke in de achterkamertjes kunnen worden gereserveerd of worden goedgekeurd om zo zijn wethouderschap straks te vergemakkelijken. De andere gedeputeerden zeggen hiervoor te zullen waken. Hieraan hechten wij echter generlei waarde. Laat ons alsjeblieft eerlijk zijn. Het is oude jongens krentenbrood en handjeklap in de krochten van het gouvernement. Laten wij de burgers niets wijs maken. De ouderwetse CDA-, PvdA- en VVD-politiek heerst.

Ook onze Gouverneur zou hiervoor waken. In zijn brief van 9 september omschrijft de heer Bovens het als volgt en ik citeer: “Voor de situatie zoals die thans aan de orde is, kent zowel de wetgever als onze eigen gedragscode duidelijke bepalingen. Het is aan ons allen om deze bepalingen na te leven en, in elk geval aan mij, toe te zien op de naleving hiervan.” Einde citaat. Voorzitter, ook bij deze uitspraak plaatst de PVV vraagtekens want de Gouverneur is immers afhankelijk van een meerderheid binnen Gedeputeerde Staten.

Overigens zijn we wederom teleurgesteld in de Commissaris van de Koning. Met zijn brief laat de heer Bovens in onze ogen voor de zoveelste keer zien moeite te hebben om boven alle partijen te staan. Ik wil dit uitleggen. Onze Gouverneur laat duidelijk zien het als lastig te ervaren om zijn CDA-pet af te zetten, want hij laat zich wederom uit over politiek inhoudelijke zaken. We hadden al het WK-Wielrennen en de inhoudelijke uitspraken daarover, over MCH – dat komt binnenkort zeker terug in de commissie – waarover de Gouverneur ook meteen uitspraken heeft gedaan en ook nu weer lijkt het er erg op dat die brief een ode is aan gedeputeerde Lebens, dat hij de gedeputeerde een hand boven het hoofd wil houden.

Voorzitter, een ding wil ik wel duidelijk maken. Iedereen heeft het recht om zijn mening kenbaar te maken en dat geldt ook voor de heer Bovens, maar dan wel op persoonlijke titel en niet in de positie als de onafhankelijke Gouverneur. De PVV heeft hem ook al vaker hierop aangesproken, openlijk in debatten maar ook in gesprekken. Wij vinden dat de Gouverneur zich beter had kunnen beperken tot het feitelijke en niet meteen een ode had moeten schrijven over gedeputeerde Lebens. Mijnheer Bovens, wanneer komt hier een einde aan?

Voorzitter, dit gehele debat was niet nodig geweest als de heer Lebens zich had teruggetrokken als gedeputeerde. Sterker nog, de PVV had waardering ervoor gehad als hij conclusies had getrokken en was vertrokken uit het provinciebestuur. We maken ons zorgen over de mogelijke schijn van belangenverstrengeling die de komende maanden kan ontstaan met alle gevolgen van dien voor het imago van Limburg en haar bestuurders. Mijnheer Lebens, dit moet u zelf ook niet willen. Behoedt Limburg voor imagoschade. Uw standaardriedeltje van de afgelopen weken is: "Ik kom door de voordeur en ik ga door de voordeur". Mijnheer Lebens, de deur staat vandaag al voor u open. Ga voor de volle 100% voor de gemeente, voorkom de schijn van belangenverstrengeling en treedt per direct af als gedeputeerde.

Dank u wel.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heemels. Ik geef het woord aan de heer Prevoo van de SP als mede-indiener van het verzoek.

De heer Prevoo: Dank je wel, voorzitter. De CDA-afdeling Sittard-Geleen en gedeputeerde Noël Lebens hebben op 28 augustus in een persverklaring aangekondigd dat provinciaal gedeputeerde Lebens lijsttrekker en kandidaat-wethouder is voor het CDA Sittard-Geleen bij de gemeenteraadsverkiezingen die op 19 maart 2014 gaan plaatsvinden. We achten dan ook de kans reëel dat gedeputeerde Lebens wethouder kan worden, zeker gezien de uitslagen van afgelopen verkiezingen in Sittard-Geleen. De SP is dan ook van mening dat het CDA Sittard-Geleen hiermee een goede lijsttrekker en bestuurskandidaat heeft benoemd, die over voldoende bestuurlijke kwaliteiten en bestuurlijke ervaring beschikt om als wethouder in deze stad

aan de slag te gaan. De SP-Statenvractie is echter ook van mening dat met de bekendmaking van het lokale lijsttrekkerschap en de kandidatuur als wethouder, de positie als gedeputeerde in het gedrang zal komen en de fractie betwijfelt of de gedeputeerde volwaardig kan blijven functioneren nu hij er blijk van heeft gegeven te willen stoppen als lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Wat de SP betreft, gaat het tijdens dit debat niet om de integriteit van gedeputeerde Lebens. De SP heeft al eerder duidelijk gesteld niet te twifelen aan zijn integriteit en zijn kwaliteiten als bestuurder.

Tijdens dit debat gaat het niet om de vraag of gedeputeerde Lebens of het college van Gedeputeerde Staten transparant handelt. Het optreden van gedeputeerde Lebens is transparant omdat hij publiekelijk blijk geeft van zijn ambitie en de wijze waarop hij hieraan invulling wenst te geven. Ook het college van Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koning handelen transparant en helder door openlijk hun steun te geven aan het aangekondigde vertrek en dus ook aan de wijze waarop gedeputeerde Lebens zijn ambitie nastreeft. Dat is breed uitgemeten in de media.

Tijdens dit debat gaat het ook niet om de vraag of dit wel mag. Er is geen enkele wet of gedragscode die de handelwijze van gedeputeerde Lebens of enig ander openbaar bestuurder verbiedt om zo te handelen. Er is immers geen sprake van een onverenigbaarheid in functie, namelijk de dubbelfunctie van gedeputeerde en wethouder. De gedeputeerde doet in die zin niets verkeerd als lijsttrekker voor het CDA in Sittard-Geleen en eigenlijk de gedooide kandidaat-wethouder.

De discussie die de SP hier vandaag met de Staten wil voeren, gaat vooral om de beeldvorming van de politiek en in het bijzonder van leden met een bepaalde functie binnen het openbaar bestuur. Wat de SP betreft keuren wij de handelwijze van gedeputeerde Lebens alsmede de steun die het college en de Commissaris van de Koning hieraan verlenen, af. Deze handelwijze vergroot de imagoschade aan de democratie, de politiek en de volksvertegenwoordiging. Dat is een aspect dat alle Statenleden in de rol van volksvertegenwoordiger treft.

Het imago van de politiek is ronduit slecht. Al jaren daalt de opkomst bij de verkiezingen en

dat heeft alles te maken met het vertrouwen in de politiek. Net nu, in een tijd dat het niet alleen economisch slecht gaat maar dat ook in sociaal opzicht afbraak plaatsvindt, is vertrouwen in de politiek, het openbaar bestuur en de personen die dit vertegenwoordigen van groot belang. Het kernwoord hier is vertrouwen. Vertrouwen in de mensen die aan de knoppen draaien en onze toekomst bepalen. Limburg kraakt en piept onder de gevolgen van de economische crisis. Het aantal werklozen stijgt, de werkgelegenheid neemt af, mensen raken in financiële problemen en steeds minder gezinnen en bedrijven kunnen het hoofd nog boven water houden. Net nu, in deze tijd, moet je als volksvertegenwoordiger laten zien dat je voor het volk en zijn belangen gaat. Dat doe je niet door vast te houden aan een goedbetaalde baan in het openbaar bestuur en op avontuur te gaan met een bankgarantie in je achterzak. Hoe geloofwaardig ben je als bestuurder, als gedeputeerde, als je liever wethouder wilt worden en als dat onverhoopt niet lukt toch maar op de minder gewenste post blijft hangen? Hoe geloofwaardig ben je als je als gedeputeerde Lebens belangen vertegenwoordigt die rechtstreeks de gemeente Sittard-Geleen raken? Ik doel hiermee op de portefeuille met onder andere de Sportzone Sittard-Geleen, de stuurgroep Regiovisie Westelijke Mijnstreek, de stuurgroep Zitterd revisited, de wijkenaanpak Westelijke Mijnstreek. Dit zijn enkele onderwerpen uit de dossiers van de heer Lebens. Hoe geloofwaardig ben je als je in de positie bent om de beurs te vullen van een gemeente waarin je over zeven maanden hoogstwaarschijnlijk als wethouder aan de slag gaat? Hoe geloofwaardig ben je als je campagne gaat voeren? Spreekt dan de gedeputeerde, de lijsttrekker of de kandidaat-wethouder? Gaat u de burgers in Sittard-Geleen vertellen wat u als gedeputeerde wel niet allemaal voor de stad hebt betekend: subsidies geregeld voor de bouw van het Dierenwelzijncentrum in Born; subsidies voor de bouw van het Kloosterkwartier ter versterking van de bouwsector; een subsidie aan de gemeente voor de herbestemming van monumentale panden waar het Poppodium nu ook van profiteert; een subsidie voor de sloop en tijdelijke bestemming van de voormalige ziekenhuislocatie in Sittard-Geleen? Elke stap die gedeputeerde Lebens zet in de richting van Sittard-Geleen en elk besluit waarvoor de gedeputeerde verantwoordelijk is dat ten gunste van Sittard-Geleen werkt, kan de schijn van belangenver-

strengeling oproepen. Omgekeerd kan het hem zelfs tegenwerken indien hij verantwoordelijk is voor een negatief besluit. Hoe dan ook, het kan de schijn oproepen. Daardoor zijn al heel wat politici gesneuveld.

Kortom, deze gedeputeerde kan niet meer vrij handelen, zonder dat hem een verwijt kan worden gemaakt. Daarnaast wordt het lastig voor maatschappelijke partners om te gaan spreken met een gedeputeerde die al met een been buiten staat. Iemand die op zijn werk heeft aangekondigd dat hij mogelijk weggaat, telt al bijna niet meer mee. Als je dit kunstje in het bedrijfsleven zou uithalen, dan kon je per direct vertrekken.

Sterker nog. Vanmorgen stond het volgende in de krant: "Kritiek Noël Lebens op vestigingsbeleid huidige stadsbestuur. Lijsttrekker CDA wil geen getreuzel meer." Dit is een citaat uit de krant. Voorts lees ik verder uit hetzelfde citaat: "Het moet afgelopen zijn met het bestuurlijke getreuzel en geaarzel als het gaat om het vestigen van ondernemers in Sittard-Geleen. Zo moet in goed overleg met de Media Markt snel worden gekozen voor een plek op Gardens." Gedeputeerde Lebens doet deze uitspraak na zijn uitverkiezing door de ledenraad als lijsttrekker van het CDA Sittard-Geleen. Ik citeer: "Lebens zei woensdag na zijn uitverkiezing ook tegen eventuele winning van schaliegas in de gemeente te zijn: ik zie niets in een experiment-regio hier, de tijd van het wingewest is voltooid verleden tijd." In dit krantenartikel zien we de lijsttrekker, de gedeputeerde en de kandidaat-wethouder. Is dat wat wij als Staten wensen? Welke rol speelt de heer Lebens nu eigenlijk? Gedeputeerde Lebens doet uitspraken over de handelwijze van het huidige college in Sittard-Geleen waar hij wethouder wil worden. Daarnaast doet hij uitspraken over de winning van schaliegas in Sittard-Geleen en spreekt hij zich zelfs uit tegen eventuele winning van schaliegas in deze gemeente. Spreekt de heer Lebens dan als gedeputeerde of is dit verkiezingsretoriek waarmee hij de campagne al is begonnen?

Laat ik duidelijk zijn. De gedeputeerde handelt als bestuurder in opdracht van Provinciale Staten. Ik kan mij niet voorstellen dat de gedeputeerde uitlatingen doet over de handelwijze van een gemeentebestuur in opdracht van de Staten. Sterker nog, die opdracht heeft hij niet en de SP zou niet eens willen dat een gedeputeer-

de zich vooringenomen uitlaat over een lokale aangelegenheid zoals de vestiging van een bedrijf. Daarnaast moeten wij nog provinciaal spreken over de winning van schaliegas. Gedeputeerde Lebens geeft aan hier tegen te zijn. Of spreekt hier wederom de lijsttrekker of zelfs de toekomstige wethouder? Wat vindt collega Kersten van deze uitspraak? Hiermee wordt het standpunt van Gedeputeerde Staten naar buiten gebracht zonder dat Provinciale Staten daarvan op de hoogte zijn. Klopt deze uitspraak van gedeputeerde Lebens die niet over dit dossier gaat en is dit een collegiale wijze om gedeputeerde Kersten het gras voor de voeten weg te maaien?

Respect verdien je door anderen te respecteren en met respect met de principes van democratie, de volksvertegenwoordigers en een functie binnen het openbaar bestuur om te gaan. Bestuurders van het niveau van de heer Lebens lopen geen enkel baanrisico en al zeker niet als zij steun krijgen van een collegiaal college en de Commissaris van de Koning. Deze gedeputeerde heeft immers een terugkeergarantie, want als de coup in Sittard-Geleen mislukt, dan komt gedeputeerde Lebens gewoon weer terug in het pluche van de Provincie. Is dat het beeld dat wij bij de burgers, het volk dat wij vertegenwoordigen, willen oproepen? Is dat wat wij als volksvertegenwoordigers hier in deze Staten willen uitstralen? Politici zijn een pot nat, plucheplakkers, baantjesjagers, opportunisten, zakkenvullers, ze doen aan vriendjespolitiek en regelen hun zaakjes in de achterkamertjes. Zo wordt veelal over ons gedacht. Zo verliezen mensen hun vertrouwen in de politiek en daarom gaan ze niet meer stemmen. Dat beeld kunnen wij verbeteren door ons uit te spreken tegen de handelwijze van de gedeputeerde.

Laat het duidelijk zijn. Dit is zeker geen situatie die de schoonheidsprijs verdient. Je roept hiermee het beeld op dat het zo werkt. Je versterkt zelfs het beeld dat het zo werkt en dat de politici zo aan hun baantjes komen.

In dat beeld herkent de SP zich niet en hopelijk herkennen ook de andere Statenleden en andere volksvertegenwoordigers zich daar niet in. Als volksvertegenwoordigers en Statenleden kunt u zich vandaag hierover uitspreken. Onze eigen integriteit, ons imago, de schijn van belangen en de waan van belangen. Als wij Staten deze handelwijze goedkeuren, werken wij bewust mee aan een verdere verslechtering van het imago

van de volksvertegenwoordiging, een verdere uitholling van de democratie en een beschadiging van het imago van het openbaar bestuur. Ik verwacht dan ook van alle andere fracties een duidelijke uitleg waarom u deze handelwijze steunt of afwijst.

Voorzitter, gedeputeerde Lebens is hardnekkig in zijn verlangen en de wijze van handelen. Hij laat de kans schieten om volledig, onafhankelijk en smetteloos campagne te gaan voeren en hiermee de politiek, collega-politici, het openbaar bestuur, maar ook vooral zichzelf te beschermen. Het college van Gedeputeerde Staten keurt deze handelwijze goed en zal hem hierbij steunen totdat hij vertrekt en het zal hem bij terugkomst ook weer liefdevol in het nest opnemen. Dit roept enkel het beeld op van eigen belang en opportunisme. Het beeld dat hiermee opgeroepen wordt, is: eerst wij en dan pas het volk.

Dank je wel, voorzitter.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Prevoo. Ik geef het woord aan de heer Van Helvert van het CDA.

De heer Van Helvert: Een eerlijk man te zijn in deze wereld betekent een uitdaging te zijn. Dat schreef William Shakespeare en of hij gelijk had in de vroege zeventiende eeuw, dat weet ik niet, voorzitter. Wel weet ik dat wij vandaag, vrijdag de dertiende september 2013 bijeenzitten omdat een van onze gedeputeerden in alle eerlijkheid, in alle openheid, in volle transparantie zijn ambities heeft weergegeven. Wethouder worden in een grote stad is een mooie ambitie en zeker geen misdaad, zeker nu niet. Daar waar in de komende jaren de grote opdrachten liggen, daar waar bestuurders het bijzonder zwaar zullen krijgen in de komende tijd en daar waar volksvertegenwoordigers moeilijke verhalen zullen moeten verkopen in de komende jaren en daar waar ambtenaren lastige besluiten zullen moeten overleggen met burgers en instellingen in de komende periode, juist daar gaat Noël Lebens zijn kennis inzetten. Juist daar gaat Noël Lebens zijn kunde verzilveren. Juist daar gaat Noël Lebens zijn politieke wilskracht aanwenden in het belang van alle inwoners en bezoekers van Sittard-Geleen, de regio en Limburg. Voorzitter, dat is niet alleen een felicitatie waard aan de gemeente Sittard-Geleen. Daarbovenop, voorzitter, wil ik zeggen dat ik alle gemeenten –

en zeker de grote gemeenten – het toewens dat ervaren bestuurders, ongeacht de politieke kleur, daar aan de slag gaan. Wij zullen dergelijke initiatieven altijd steunen

Voorzitter, waarom zitten we hier eigenlijk vandaag bijeen? Waarom moeten Provinciale Staten vergaderen over de gemeenteraadsverkiezingen en de kandidaatstelling van een provinciaal bestuurder voor een ander gremium? In het verleden hebben wij ons als Provinciale Staten nooit druk gemaakt over mensen die naast hun Statenlidmaatschap of deputéschap ambities hadden of naast een andere rol toch verkiesbaar waren als Statenlid of deputé en het is terecht dat dit kan. Er is dus niets mis mee. Immers, je laat de kiezer beslissen of het goed is of je iets anders mag gaan doen. Je laat de volksvertegenwoordiging bepalen of je ergens bestuurder mag worden. Hoe democratisch wil je het hebben? Iedereen van ons, hier in de zaal, mag daar dus best iets van vinden, dat mag best, maar we gaan er niet over. De heer Lebens gaat daarover en de kiezer. Toch zitten we hier bijeen, voorzitter.

Een Statenvergadering kost ruimt 10.000 euro per keer. Elk uur dat we vergaderen, komt daar een paar duizend euro bij. We doen dit op kosten van de burger.

De vice-voorzitter: De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, de heer Van Helvert probeert nu handig de aandacht af te leiden door te bekijken wat dit de burger gaat kosten. Ik weet niet of u weet dat wij hier allen betaald worden met gemeenschapsgeld? De SP is dan de enige die dat afdraagt, behalve dan de afdrachten van anderen. U probeert nu de aandacht af te leiden met wat de kosten hiervan zijn. U had het zojuist over ambities. Natuurlijk mogen mensen ambities hebben. Volgens het democratisch principe is het echter zo – en ik hoop dat u dat volledig beseft – dat de kiezer bepaalt, maar vervolgens bepaalt de kiezer niet wie wethouder wordt en de kiezer bepaalt ook niet wie gedeputeerde is. Dat gebeurt op het moment na de verkiezingen wanneer een coalitie gevormd wordt en dan zijn de fracties aan zet om te bekijken waar ze wel of niet mee instemmen.

Ik wil aan de heer Van Helvert vragen of hij als nog – waarschijnlijk is hij nu nog niet zo ver – antwoord wil geven op mijn betoog over de

schijn die dit oproept en het imago van de politiek. Wij hebben als SP ook duidelijk gezegd dat wij niet twijfelen aan de integriteit van Noël Lebens. Wij betwijfelen niet de kwaliteiten die hij heeft. Maar hij zit hier in een andere functie waarvan wij in de veronderstelling waren – en ik hoop ook het CDA – dat hij deze zou uitdienen tot de volgende Statenverkiezingen.

De vice-voorzitter: Mijnheer Prevoo, ik denk dat uw vraag duidelijk is. De heer Van Helvert.

De heer Van Helvert: Ik kom er nog op terug. Elke Statenvergadering, voorzitter, kost dus 10.000 euro. Elk uur dat we verder vergaderen komt daar een paar duizend euro bij. We doen het op kosten van de burger omdat partijen dit debat hebben aangevraagd en dat is ook hun goed recht. Partijen zeggen inderdaad niet te twijfelen aan de integriteit van de heer Lebens. Men twijfelt dus niet aan de integriteit van de heer Lebens en men wil er dan toch over vergaderen. Waar hebben we het dan over, voorzitter?

De vice-voorzitter: De heer Heemels.

De heer Heemels: Voorzitter, de heer Van Helvert somt voor ons een mooi rekensommetje op. Mijnheer Van Helvert, hoe vaak heeft het CDA – het maakt niet uit hier in Limburg of elders – een vergadering aangevraagd en wat waren daar de kosten van? Hebt u dat ook meteen uitgerekend?

De heer Van Helvert: Voorzitter, ik heb gezegd: een Statenvergadering, wie die ook aanvraagt en wiens goed recht dat ook is, kost ruim 10.000 euro en per uur dat je vergadert, komt daar een aantal duizenden euro's bij. Men twijfelt dus niet aan de integriteit van de heer Lebens en terecht, maar toch wil men erover vergaderen. Waar hebben we het dan over?

Dan even over de scheiding van wat een gedeputeerde wel en niet mag, voorzitter. Alle subsidies en investeringen ...

De vice-voorzitter: De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, het spijt me, maar ik wil toch even de heer Van Helvert corrigeren. U zegt dat wij niet twijfelen aan de integriteit van de heer Lebens, maar dat we toch daarover een

debat willen aangaan. U hebt dan niet goed geluisterd. Dit debat gaat niet over de integriteit van de heer Lebens.

De heer Van Helvert: Oké.

De vice-voorzitter: De heer Van Helvert gaat verder.

De heer Van Helvert: Voorzitter, dan over die rol van een gedeputeerde, wat een gedeputeerde wel zelfstandig kan en wat niet. Alle subsidies en investeringen in Limburg, in Ottersum, Buchten, Simpelveld, Bunde, Valkenburg, Roermond, Echt, Weert, Venlo; alle subsidies en investeringen in Mook, Middelaar, Beesel, Stramproy, Wessems, Montfort, Schinnen, Sittard, Obbicht, Lindenheuvel, Brunssum en Heerlen; alles wat via gedeputeerde Lebens naar de Limburgse samenleving is gegaan, heeft de heer Lebens nooit alleen beschikt. Het is campagne technisch niet handig om het te zeggen, excuus daarvoor, maar het was nooit de heer Lebens alleen. De heer Lebens heeft in zijn eentje niets voor u geregeld, mensen. Een gedeputeerde kan namelijk niets alleen. Een gedeputeerde kan en mag niets alleen besluiten. Besluiten en beschikken doet het college gezamenlijk. Moet de heer Lebens dus de komende maanden naar de Sportzone, dan doet hij dat namens het college en hij heeft nooit en te nimmer in zijn eentje iets daarvoor kunnen doen. Besluiten en beschikken doet het college gezamenlijk.

Voorzitter, het CDA roept het college op om gewoon door te gaan op de weg die we nu samen gaan. Het college is goed bezig voor Limburg en het toetst elkaar op integriteit en wij als Provinciale Staten doen dat ook. Voorzitter, ik zeg dit ook met klem, ook als formateur en leider van de coalitie: integriteit is constant onze zorg nummer 1. Vanaf het informatieproces, tijdens het formatieproces, bij de start van de coalitie en bij voortduring, voorzitter, houd niet alleen ik dat in de gaten, maar wij allemaal. Er is geen enkele reden om het slagvaardige handelen van Gedeputeerde Staten in twijfel te trekken. De coalitie steunt dit krachtige college en niet meer of minder dan gisteren. De coalitie is blij met dit sterke college. Het college hoeft dus ook niet ineens iets anders te gaan doen. We werken namelijk gewoon

door. We werken gewoon door, geen poeha, geen poespas, maar we werken voor Limburg.

Tot slot, voorzitter, maak ik van deze Statenvergadering gebruik – nu die toch is georganiseerd en om deze bijeenkomst toch ook zinvol te maken – om de heer Lebens heel veel succes te wensen in de komende tijd als gedeputeerde.

De vice-voorzitter: Mijnheer Prevoo, een vraag alsjeblieft.

De heer Prevoo: Mijnheer Van Helvert, u vindt dus dat dit niets voorstelt? U vindt dat dit geen gevolgen heeft voor de handelwijze van de Staten en dat dit geen gevolgen heeft voor de handelwijze van het college? Ook niet in het geval dat de heer Lebens wethouder gaat worden in Sittard-Geleen? Dan valt voor u toch het dreamteam uit elkaar of niet? Heeft het dan geen gevolgen?

De vice-voorzitter: De heer Van Helvert.

De heer Van Helvert: Over hoe vervelend of leuk het voor onze fractie is dat onze sterke gedeputeerde weggaat, daar kom ik zo nog over te spreken.

De vice-voorzitter: Ik meen dat u zojuist zei: tot slot.

De heer Van Helvert: Ik was daarmee bezig.

De vice-voorzitter: Dan mag u nu uw verhaal afronden.

De heer Van Helvert: Ik zal het in een paar zinnen terugpakken, zodat iedereen ook weet waar ik was gebleven. Ik maak van deze Statenvergadering gebruik om de heer Lebens veel succes te wensen in de komende tijd als gedeputeerde. Vanuit de fractie waarderen wij de tomeloze inzet van hem als gedeputeerde zeer. Naast het feit dat het niet alleen normaal is dat gedeputeerde Lebens in het komende halfjaar gewoon aan de slag blijft bij ons, zouden wij als CDA ook gek zijn om deze man met deze kwaliteiten voortijdig aan de kant te zetten. Daarnaast wensen wij gedeputeerde Lebens ook heel veel succes in zijn campagne. En nu, voorzitter, snel aan de slag. Dank u wel.

De vice-voorzitter: De heer Heemels heeft nog een vraag.

De heer Heemels: Niet één vraag, maar drie. Voorzitter, ik heb drie vragen gesteld in mijn betoog voor gedeputeerde Lebens, de Gouverneur en alle coalitiepartijen en de heer Van Helvert maakt deel uit van de coalitie.

Mijnheer Van Helvert, vraag 1: Wanneer is er sprake van de schijn van belangenverstrengeling?

Vraag 2. Waar houdt een zakelijke relatie op bij de Provincie en waar beginnen de gemeentelijke belangen?

Vraag 3. Wat zijn de gevolgen voor de Provincie als het niet lukt om de belangen te scheiden? Ik had graag een antwoord daarop.

De heer Van Helvert: Voorzitter, ik heb de vragen eigenlijk op de eerste na beantwoord. Wat exact de definitie is, kunt u vast bij de griffie opvragen. Daarnaast hebt u inderdaad heel mooi een stukje voorgelezen zojuist, maar u moet ook luisteren. Ik heb die andere twee vragen duidelijk behandeld. Vraag 3 is niet aan de orde omdat we daar constant op letten en elkaar daar constant op aanspreken.

De heer Heemels: Wie let daarop? U zelf?

De vice-voorzitter: Mijnheer Heemels, de heer Van Helvert beantwoordt uw vragen. Laat u hem even uitpraten.

De heer Van Helvert: Ik ben uitgebreid ingegaan op het feit hoe en wie allemaal controleren in het kader van integriteit en belangenverstrengeling. Die vraag is dus uitgebreid beantwoord. Op vraag 2 heb ik volgens mij ook geantwoord. Mag ik aan de heer Heemels vragen, voorzitter, om die vraag nog een keer te herhalen?

De heer Heemels: Waar houdt een zakelijke relatie op bij de Provincie en waar beginnen de gemeentelijke belangen?

De heer Van Helvert: De zakelijke relatie van de Provincie houdt op, op het moment dat de gedeputeerde zijn ontslag indient. De gemeentelijke belangen zijn aan de gemeente en een campagne voeren voor een politieke partij is heel iets anders dan een gemeentebelang dienen. Dat zijn twee totaal verschillende dingen.

De heer Heemels: Nog een vervolgvraag, voorzitter. U hebt zojuist in het betoog van de heer Prevoo gehoord dat de heer Lebens daar blijkbaar toch uitspraken heeft gedaan als gedeputeerde, maar dan toch weer als kandidaat-wethouder en lijsttrekker. Hoe verhoudt zich dat?

De heer Van Helvert: Ik ben blij dat de lijsttrekker van het CDA Sittard-Geleen zich conformeerde aan het standpunt van de Statenfractie dat schaliegas niet wenselijk is in Limburg. Voorzitter, daarmee heb ik volgens mij alles beantwoord.

De vice-voorzitter: Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Leppers van 50PLUS.

De heer Leppers: Voorzitter, toen ik terugkwam van vakantie werd ik overstelpt met een aantal e-mails van de zijde van de Provincie en werd ik ook overvallen en heb ik me verbaasd over het bijeenroepen van een extra vergadering rondom de positie van de heer Lebens die – ik geef alvast een voorschot – ik zeer hoog acht. Dat dit misschien in het begin wat anders is geweest moge ook duidelijk zijn, maar ik heb hem goed leren kennen en hij doet zijn werk zeer objectief, kundig en integer. Ik vind het ook van den gekke dat hem vroegtijdig – in zijn eerlijkheid heeft hij het vroegtijdig aangekondigd – het recht zou worden ontzegd om van baan te switchen. Ik zie het als een carrièreswitch. Ik vind het een aderlating als het ooit gerealiseerd wordt. Ik begrijp dat de gedeputeerde in zijn hart heel duidelijk de wens heeft om nog meer bij de lokale politiek te worden betrokken. Ik vind het een aderlating voor dit college als de heer Lebens zal verdwijnen. Niet dat hij daarin dominant is, maar ik heb in ieder geval de vruchten van zijn werk kunnen beoordelen als zijnde van buitengewoon constructieve aard. Ik bestrijd dan ook de opvatting dat de heer Lebens niet in staat zou zijn tot functiescheiding, want daar hebben we het eigenlijk over. Een functiescheiding enerzijds in de komende maanden tot en met de verkiezingen en vervolgens komt er een moment dat hij zegt, al dan niet door de lokale politiek ingegeven: geef mij maar het wethouderschap. Dat doet hij nadrukkelijk onder het beding dat hij – wat ook niet anders kan – het gedeputeerde zijn moet laten vallen. Ik gebruik het woord vallen omdat ik nog steeds vind dat het op zich voor het college ernstig is als een zo dominante, positief ingestelde,

kritische geest dit college zou verlaten. Ik neem echter aan dat het CDA als rijke bestuurderspartij ook dan wel weer een oplossing heeft voor het aanvullen van de verloren gegane kwaliteit.

Ik vind het een beetje jammer, voorzitter – en dan richt ik mij met name tot de Commissaris van de Koning – dat we hier een vergadering bijeen roepen, we hier een verhaal gaan houden en er een club van bij elkaar wel honderd mensen bijeen wordt geroepen voor een probleem dat in theorie een probleem zou kunnen zijn, maar dat pas aan de orde is als er een feit ontstaat van bijvoorbeeld belangenverstrengeling of iets dergelijks. Een vergadering die, zoals ik inmiddels begrijp, 10.000 euro kost. Vandaar dat ik mijn betoog maar kort zal houden en dat is in ieder geval de bescheiden bijdrage van 50PLUS aan het verhaal.

Van die belangenverstrengeling is geen sprake. Ik heb er het volste vertrouwen in dat dit ook nooit zal gebeuren. Met de woorden van de heer Koppe zou ik bijna zeggen dat ik mijn kop op het hakblok zal leggen als dit wel zou gebeuren. Ik doe dat overigens niet, want dan vind ik eerder dat uw kop aan de orde is, maar dat ter zijde.

De vice-voorzitter: De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Leppers als coalitiepartner, maar ik ken u ook als weldenkend mens. Wat vindt u ervan dat de gedeputeerde in de krant uitspraken heeft gedaan over de handelwijze, het getreuzel en geneuzel van het stadsbestuur in Sittard-Geleen? Wat vindt u daarvan?

De heer Leppers: Ik heb altijd geleerd om te varen op de eigen waarneming en ik heb om mij moverende redenen een jaar geleden besloten om het abonnement op het dagblad De Limburger op te zeggen. Bovendien kijk ik ook nooit naar L1. Ik ben zelfstandig in staat om oordelen te vormen. Dat is mijn vak geweest en ik ga dus niet in op uw vraag.

De heer Prevoo: Voorzitter, als ik de heer Leppers goed begrijp, dan verdraait de journalistiek de woorden. Schrijft die onwaarheden in de krant? U hebt het niet gelezen, maar u gaat daarvan uit want daarom leest u ...

De heer Leppers: Nee, ik heb geen mening daarover. Ik heb gezegd dat ik in een ander

verband om mij moverende redenen, het abonnement van De Limburger heb beëindigd. Ik heb geen mening, want ik heb de artikelen niet gelezen.

De heer Prevoo: Oké, maar ik heb zojuist geciteerd. Ik vraag: stel dat gedeputeerde Lebens zich op die manier uitlaat over een zittend stadsbestuur waarbij hij in feite de verantwoordelijke wethouder de maat neemt. Hebt u daar dan geen mening over?

De heer Leppers: Nogmaals. Ik vorm mij alleen meningen aan de hand van feiten. Die feiten kunnen zich voordoen in krantenartikelen. Nogmaals zeg ik dat ik het krantenartikel niet gelezen heb. Ik heb ook aangegeven waarom ik dat niet heb gedaan. Ik kan hooguit met u afspreken dat ik het zal lezen, kritisch zal beoordelen en wellicht is er dan aanleiding om op dit verhaal terug te komen, maar ik ga daar niet van uit. Daar wil ik het bij laten.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Leppers. Ik geef het woord aan de heer Uringa van de Onafhankelijke Statenfractie Limburg.

De heer Uringa: Dank u wel, voorzitter. Voordat de heer Prevoo weer opstaat, ook ik heb een jaar geleden De Limburger om vergelijkbare redenen opgezegd, dus die discussie met mij kan hij zich besparen.

Voorzitter, ik begrijp werkelijk niet waarom de ambities van de heer Lebens en zijn openheid daarover aanleiding zijn om hier vanmiddag daarover te vergaderen.

Even de feiten.

1. De heer Lebens is op dit moment een democratisch gekozen gedeputeerde en zijn functioneren geeft mijn inziens geen enkele aanleiding om te twifelen aan zijn integriteit.
2. De heer Lebens heeft ons laten weten dat hij namens het CDA lijsttrekker wil worden in de gemeente Sittard-Geleen bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014. Ik heb begrepen dat dit inmiddels een feit is en dat hij, als de collegevorming in Sittard-Geleen na de gemeenteraadsverkiezingen dat mogelijk maakt, ook graag wethouder in Sittard-Geleen wil worden en dan het college van Gedeputeerde Staten verlaat.
3. De heer Lebens heeft ons laten weten dat, als hij na de gemeenteraadsverkiezingen in

maart 2014 geen wethouder in Sittard-Geleen wordt, hij deze Statenperiode als gedeputeerde gewoon en gemotiveerd uitdient.

Dat zijn voor mij de feiten.

Op grond van deze feiten kan ik geen andere conclusie trekken dan dat het niet eerlijker, duidelijker en transparanter kan. Het verbaast mij dat de kampioenen van de transparantie, zijnde de PVV en de SP, daar geen waardering voor hebben.

Ook opvallend en voor mij bewonderenswaardig is dat de heer Lebens – in tegenstelling tot het bekende patroon – zijn politieke positie niet gebruikt om nog hoger op de politieke ladder te klimmen, maar dat hij aankondigt een stapje terug te willen doen en als zeer ervaren publiek bestuurder de functie wil vervullen waar blijkbaar in de toekomst zijn hart ligt, namelijk wethouder in zijn woonplaats Sittard-Geleen, dicht bij zijn eigen mensen.

De vice-voorzitter: Mijnheer Uringa, de heer Prevoo wil u een vraag stellen.

De heer Prevoo: Mijnheer Uringa, hebt u goed naar mijn betoog geluisterd?

De heer Uringa: Ja.

De heer Prevoo: Hebt u ook gehoord dat ik niet twijfel aan de integriteit?

De heer Uringa: Dat heb ik gehoord.

De heer Prevoo: Hebt u ook gehoord dat het debat niet ging over transparant handelen en dat er vooral transparant gehandeld werd door de gedeputeerde en het college?

De heer Uringa: Ik heb dat gehoord. Het ging over belangenverstrengeling.

De heer Prevoo: Nee, u zei zojuist dat de partijen die transparantie hoog in het vaandel hebben staan zoals de SP, daar nu een andere mening over hebben. Ik denk dat we duidelijk hebben aangegeven hoe wij daar tegenover staan.

De heer Uringa: U hebt wel het debat aangevraagd. De PVV en de SP hebben blijkbaar zorgen over het risico van belangenverstrengeling

als de heer Lebens aanblijft als gedeputeerde tot hij mogelijk in maart 2014 of kort daarna als wethouder naar Sittard-Geleen vertrekt. Deze zorgen deel ik niet omdat de heer Lebens in het verleden als inwoner van Sittard-Geleen nog nooit aanleiding heeft gegeven om te vermoeden dat Sittard-Geleen van hem als gedeputeerde een preferente behandeling krijgt. Wat de tijd tot maart 2014 betreft, zal hij ongetwijfeld zeer op zijn hoede zijn. Ergo, het zou wel eens heel erg tegen Sittard-Geleen kunnen werken want wellicht krijgt men tot die tijd niets meer gedaan. Verder zijn wij als Provinciale Staten daar ook nog eens zelf bij.

Een nu aftreden en een specifiek onderzoek gericht op de positie en de ambitie van de heer Lebens zijn voor mij dan ook niet aan de orde. Verder verwijs ik naar de brief van de Gouverneur van 9 september jl. die zeer duidelijk aangeeft wat de wettelijke kaders, bepalingen en veiligheden zijn voor gevallen zoals wij die vandaag bespreken, met als overtuigende conclusie dat er niets aan de hand is.

Toch een kanttekening. De heer Lebens heeft de eerlijke en transparante weg gekozen, maar voor hem zeker niet de gemakkelijkste. Nu moet hij dit debat ondergaan. Als de heer Lebens had gezwegen, dan hadden de PVV en de SP hem volgend jaar ongetwijfeld verweten dat hij niet transparant zou zijn geweest.

Voorzitter, ik wil in het verlengde van deze discussie nog wel een paar aanpalende opmerkingen maken en vragen stellen. Deze gaan zeer nadrukkelijk niet over de heer Lebens. Waarom is er door de PVV en de SP geen extra vergadering aangevraagd toen gedeputeerde Verheijen hoog op de VVD-lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen stond en vrijwel zeker was van een plaats in de Tweede Kamer? Datzelfde geldt voor de heer Coppus die op enig moment, gezien de peilingen, ook een kans leek te hebben op een plaats in de Tweede Kamer. Iedereen weet dat het spel in de Tweede Kamer vaak anders wordt gespeeld dan in de Provincie en soms zelfs strijdig met de belangen van de Provincie.

De vice-voorzitter: Mijnheer Uringa, de heer Heemels wil u een vraag stellen.

De heer Uringa: Ik wil nog even deze zin afmaken.

De vice-voorzitter: Ik dacht dat u de zin had afgemaakt.

De heer Uringa: De heer Verheijen heeft dat ervaren met betrekking tot de KMS in Weert.

De vice-voorzitter: De heer Heemels met een vraag aan de heer Uringa.

De heer Heemels: Eigenlijk geen vraag. Of toch een vraag: hebt u geluisterd naar mijn betoog, mijnheer Uringa? Ik heb daarin uitgelegd waarom dat appels met peren vergelijken is.

De heer Uringa: Dat is niet appels met peren vergelijken. Het voert te ver, maar ik heb hetzelfde probleem met Statenleden die dubbel-functies hebben. Natuurlijk heeft de gedeputeerde een directere ingang tot de macht, dat is waar, maar ook wij hier in de Staten kunnen – zeker in de grote fracties – dingen aansturen en dan kun je ook die belangenverstrengeling krijgen. Maar dat is een andere discussie.

De heer Heemels: Dan kunnen we dus belangenverstrengeling krijgen.

De heer Uringa: Ja, dat kunnen we.

De heer Heemels: Langzaam komen we bij het punt waar we eigenlijk naartoe wilden, voorzitter.

De heer Uringa: Kunnen dus.

De heer Heemels: Kunnen, ja en dat is nu bij de gedeputeerde toevallig niet het geval? Bij iedereen kan dat wel, want zoals u zojuist zei bent u blijkbaar tegen alle dubbelfuncties van Statenleden, maar bij een gedeputeerde ligt dat dus anders.

De heer Uringa: De gedeputeerde heeft geen dubbelfunctie.

De heer Heemels: Nee, nog niet.

De heer Uringa: Dat is een groot verschil.

De heer Heemels: Is dat een groot verschil?

De heer Uringa: Ja.

De heer Heemels: Gaat u de volgende vergadering dan een motie indienen dat alle Statenleden daarmee moeten stoppen? Daar bent u blijkbaar ook op tegen.

De heer Uringa: Daar ben ik op tegen, ja.

De vice-voorzitter: Mijnheer Uringa, gaat u door.

De heer Uringa: Hij heeft helemaal geen dubbelfunctie. Ik was gebleven bij de Tweede Kamer. Dan dichterbij huis. Is de heer Koppe nu ook verdacht omdat hij zich als inwoner en als voormalig wethouder van Brunssum sterk maakt voor de Buitenring? Hoe zit het met de Noord-Limburger Van der Broeck en zijn Maasprojecten? Voorzitter, naar mijn mening uitstekend. Tot zover.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Uringa. Ik geef het woord aan mevrouw Medendorp van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Medendorp: Dank u, voorzitter. Voorzitter, de eerste vergadering van het politieke seizoen van een land dat in crisis is. Daar staan we dan. Voorzitter, het is heel simpel. Ieder heeft zijn eigen rol. Het college bewaakt zijn rol, zijn identiteit en zijn integriteit en wij controleren het college, dat is onze rol. Dat zijn onze rollen en wij zullen dat ook hier doen in deze situatie. Wij kennen de heer Lebens als een bestuurder die hard werkt en weet wat hij wel en niet kan doen. Hij weet dat wij hier als Staten toezicht erop houden. Dat zijn de rollen, zo zit het in elkaar en zo gaat het ook hier de komende tijd verder. Daar hebben wij geen extra vergadering voor nodig, dat doen wij al.

De vice-voorzitter: Mevrouw Medendorp, de heer Heemels wil u een vraag stellen.

De heer Heemels: Het zijn er drie. Mevrouw Medendorp, uw betoog was zo kort dat ik er niet op had gerekend dat ik zo snel moest opspringen.

Vraag 1: Wanneer is er sprake van de schijn van belangenverstrengeling?

Vraag 2: Waar houdt een zakelijke relatie op bij de Provincie volgens u of volgens de PvdA en waar beginnen de gemeentelijke belangen?

Vraag 3. Wat zijn volgens u of volgens de PvdA de gevolgen als het niet lukt om de belangen te scheiden?

Mevrouw Medendorp: Mijnheer Heemels, als u geluisterd hebt naar mijn betoog, dat kort was – meer hoeft u er ook niet aan te besteden vinden wij – dan heb ik al in mijn betoog, u moet zelfs blij zijn, alle antwoorden op uw vragen zitten.

De vice-voorzitter: Ik ga dan verder naar mevrouw Van Tulder van GroenLinks.

Mevrouw Van Tulder: Dank u wel, voorzitter. Gedeputeerde Lebens wil de provinciale politiek verlaten en daar kunnen we best begrip voor opbrengen na al die jaren. Hij wil ook graag wethouder van Sittard-Geleen worden en dat snappen we ook. Het is een leuke stad en overigens veel GroenLinks. Wij matigen ons daarover geen oordeel aan zoals de PVV. We kennen de motivatie van deze keuze niet en dat is ook aan de gedeputeerde zelf. De gedeputeerde wenst echter de lijst van het CDA in Sittard-Geleen aan te voeren in de verkiezingscampagne en daar houdt ons begrip op.

De Gouverneur prijst het feit dat de gedeputeerde een bijdrage wil leveren aan het openbaar bestuur. Hij constateert dat er niets onwettelijks is aan deze dubbelfunctie en hij is ook van mening dat er geen integriteitkwestie zal ontstaan. Daar zijn wij echter niet zeker van. De Gouverneur schrijft zijn brief overigens volgens mij al helder als voorzitter van Gedeputeerde Staten en niet als Commissaris van de Koning of als voorzitter van Provinciale Staten en in dat licht is zijn reactie wel begrijpelijk.

Voorzitter, na de invoering van de dualisering werd een wethouder niet meer gekozen uit de raad en een gedeputeerde niet meer uit de Staten, maar werd die indirect gekozen door die raad of Staten. Zij of hij hoeft zelfs niet meer op de lijst van de betreffende partij te staan. Zo kunnen vakmensen worden aangesteld om het dagelijks bestuur van een gemeente of provincie op zich te nemen. Dat was een heel reële en naar onze mening stukken veiliger optie geweest om te bereiken wat de heer Lebens wil bereiken. Blijkbaar is de heer Lebens van mening dat er geen enkele CDA'er in Sittard of Geleen te vinden is die deze lijst net zo goed zal trekken als Noël Lebens. Dat is behoorlijk aan-

matigend. Of heeft de heer Lebens een tunnelvisie met een ingebouwde hoek van 180 graden en ziet hij slechts zichzelf?

Wat de reden dan ook is, op dat terrein moet iedere politicus en iedere partij zijn eigen lijnen trekken en het is niet aan mij om daarover te oordelen. Wat wel aan mij is en aan deze Staten, is om de zorg uit te spreken dat de Provincie het in de komende vijf maanden moet doen met een steeds minder beschikbare en steeds minder betrokken gedeputeerde – die namelijk volop campagne voert – en een gedeputeerde – daar gaat het uiteindelijk om in dit debat – die de kans loopt om verzeild te raken in allerlei onsmakelijke integriteitvragen en daarmee tot de afbraak van het vertrouwen in de politiek en de aantasting van het imago van politici leidt. We weten allemaal dat beide al zwaar onder de maat zijn.

Daarbij komt dat deze gedeputeerde zich onder andere bezighoudt met de wijkenaanpak, met leefbaarheid in en rond stad en dorp, met de Sittardse Sportzone en met de Regiovisie Westelijke Mijnstreek.

Voorzitter, al doet de heer Lebens niets verkeerdt, er is een groot afbreukrisico. De Provincie verdeelt geld onder de gemeenten, veel via de subsidies voor leefbaarheid en wijken. Horen we straks vanuit teleurgestelde gemeenten of andere organisaties die ergens hun zin niet kregen dat gedeputeerde Lebens Sittard-Geleen voortrekt? Of, zoals de heer Uringa al aangaf, krijg je het tegenovergestelde effect dat de heer Lebens zo voorzichtig wordt dat Sittard en Geleen daar dadelijk last van krijgen omdat ze niet krijgen waarop ze recht hebben? Wie zal het zeggen?

De beschuldiging van belangenverstrengeling ligt voortdurend op de loer. De heer Leppers denkt dat de heer Lebens het onderscheid wel zal kunnen maken. Wij twijfelen daar ook niet aan en dat is het punt niet. De heer Van Helvert stelt dat het formele traject daar geen enkele mogelijkheid toe biedt, maar weet de kiezer dat? Laten we eerlijk zijn. In de praktijk heeft de gedeputeerde natuurlijk wel een heleboel invloed op wat er gebeurt.

Volgens GroenLinks is het een reëel risico dat er integriteitkwesties naar voren zullen komen en we denken dat het een risico is dat te voorkomen is. GroenLinks doet daarom een beroep op

de Gouverneur als hoeder van de integriteit om ervoor zorg te dragen dat inhoudelijke portefeuilles binnen het college zodanig herverdeeld worden dat het risico op integriteitkwesaties sterk zal worden teruggebracht.

Tot zover, voorzitter.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Tulder. Ik geef het woord aan mevrouw Zijp van D66.

Mevrouw Zijp: Dank u wel, voorzitter. Bijna alle partijen zijn overal in de provincie druk bezig met de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het is niet gek dat iedereen hier betrokken is bij de afdeling van zijn partij in de plaats waar hij woont. We bevinden ons in het gezelschap van meerdere raadsleden en wethouders. Bij D66 is dat in principe geen optie. In onze optiek is het zuiverder om op slechts een plek volksvertegenwoordiger te zijn. Andere partijen kiezen er wel voor om dit op twee plaatsen te doen en uiteindelijk oordeelt de kiezer. Daarom zien wij er ook geen bezwaar in om, wanneer al actief op een niveau, kandidaat te zijn voor een ander niveau. De kiezer zal oordelen of de overstap, of bij sommige partijen de combinatie, gewenst is. Ook bij kandidaatstellingen die puur gericht zijn op een plaats in een toekomstig college bepaalt de kiezer of hij of zij graag op iemand met dat doel stemt. Het is dus aan de kiezer. Wat wel aan ons is, is dat wij niet zullen meegaan met diegenen die Provinciale Staten of Gedeputeerde Staten gebruiken voor hun persoonlijke en/of partijpolitieke campagne. We gaan er echter zomaar van uit dat niemand hier zo onverstandig is om dat te proberen, want los van ons oordeel als Provinciale Staten durf ik wel te stellen dat de kiezer dat soort misbruik absoluut niet zal waarderen. We wensen iedereen een aangename campagne-tijd toe.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mevrouw Zijp. Ik geef het woord aan de heer Van den Akker van de VVD.

De heer Van den Akker: Voorzitter, ook de VVD-fractie heeft via de krant kennisgenomen van de ambitie van de heer Lebens om zich kandidaat te stellen voor het lijsttrekkerschap voor het CDA in de gemeente Sittard-Geleen, wat inmiddels sinds afgelopen woensdag is geformaliseerd. Ik heb daarop in diezelfde krant

ook staatsrechtelijk gereageerd dat we natuurlijk de persoonlijke ambitie van de heer Lebens om lijsttrekker te worden respecteren, maar dat de heer Lebens tegelijkertijd – zolang hij gedeputeerde is en hij het vertrouwen van deze Staten geniet – kan aanblijven als gedeputeerde en dat het college met gedeputeerde Lebens daarbij als volwaardig college kan functioneren. Het voert daarbij ook een goed coalitieprogramma uit.

In deze Statenperiode hebben we al meermaals een wisseling van gedeputeerden meegemaakt. Zo gold dat inderdaad ook, zoals hier al meermaals gememoreerd, voor de opvolging van gedeputeerde Verheijen. Een belangrijk verschil met deze casus is dat de VVD-fractie vrij snel na het aangekondigd vertrek van gedeputeerde Verheijen – mits hij verkozen zou worden – duidelijk heeft gemaakt wie hem zou opvolgen. Dat is natuurlijk wel een vraag die hier mogelijk boven de markt zal blijven hangen.

Ik wil aan dit debat niet te veel tijd vuil maken, maar ik wil wel een paar opmerkingen maken. Het is lovenswaardig, zo schreef de Gouverneur namens het college van Gedeputeerde Staten in zijn brief, dat iemand zich in algemeenheid voor de publieke zaak wil inzetten. Het is te prijzen dat iemand zich als volksvertegenwoordiger en bestuurder voor lokale belangen sterk wil maken. Dat vind ik een goed signaal, ook in deze tijd waarin de politiek het niet altijd even gemakkelijk heeft. Ik ben dan ook blij dat die algemeenheid wordt geprezen en dat die zo wordt ingezet of het nu gaat om leden of kandidaten voor het Europees Parlement of de Tweede Kamer of Provinciale Staten of de gemeenteraad, of je nu lijsttrekker bent of lijstduwer, in Mook, in Maastricht, in Heerlen of in Roermond.

Voor de rest is het op dit moment natuurlijk kof-fiedik kijken, ook voor de VVD. Daarom wil ik namens de VVD-fractie daar niet al te veel op ingaan. Het is op dit moment niet aan de orde of de heer Lebens vertrekt, want dat is mogelijk pas aan de orde op het moment dat hij wethouder zou worden. Het is op dit moment niet aan de orde wie de heer Lebens zal opvolgen, want dat hangt er maar van af of het CDA inderdaad in staat zal zijn bij de gemeenteraadsverkiezingen een of meer zetels te behalen. U begrijpt natuurlijk dat ik hoop dat alle kiezers van Sittard-Geleen van harte de VVD-lijst ondersteunen

zodat daarmee ook de VVD een sterke positie in het college van burgemeester en wethouders zal krijgen.

Tot slot, voorzitter, is het ook niet aan de orde of, mocht de heer Lebens geen wethouder worden en na een jaar in 2015 inschuiven in de gemeenteraad van Sittard-Geleen, welk arm CDA-raadslid dan daarvoor die plaats weer zou moeten afstaan.

Daarmee, voorzitter, gaat de VVD over tot de orde van de dag.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Akker. Tot slot de heer Bosman van de Partij voor Leefbaarheid en Democratie.

De heer Bosman: Dank u, voorzitter. Lest best, zullen we maar zeggen.

Het politieke seizoen is amper begonnen en we hebben alweer een extra ingelaste Provinciale Statenvergadering met dank aan onze collega's van de PVV en de SP. Het lijkt wel de Limburgse versie van de door Cervantes geschreven roman De vernuftige edelman Don Quichot. Even een heel klein geheugensteuntje. Deze roman vertelt de komische reisavonturen van de oude edelman die door het lezen van te veel romans zijn verstand is kwijtgeraakt en denkt dat hij een ridder is. Hij verlaat huis en haard en begint onder de naam Don Quichot van la Mancha aan een dwaaltocht op zoek naar avontuur met als doel het rechtzetten van allerhande onrecht en misstanden in de hoop zo beroemd te worden. Don Quichot is in de roman van Cervantes het stereotype van de dwaze held die zich met zijn onpraktische daden min of meer belachelijk maakt. Op zijn trektocht wordt hij vergezeld door zijn dienaar Sancho Panza. Dit is een kleine boer die, hoewel analfabeet, zeker niet dom is. Ook Sancho weet dat zijn meester niet helemaal goed bij zijn hoofd is. Hij volgt hem toch, want zijn zwakheid voor de aardse geneugten maakt dat hij gelooft in de grote beloning die Don Quichot hem in het vooruitzicht heeft gesteld.

In de Limburgse versie hebben we te maken met iemand die te veel partijpolitieke onzin heeft gelezen en nu als fractievoorzitter dwalend en dolend ten strijde trekt tegen de misstanden in de Limburgse politiek. Hij wordt hierbij trouw gevolgd en ondersteund door zijn knecht SP en ik hecht er waarde aan te vermelden dat die

initialen in dezen staan voor Sancho Panza. Wie weet wat deze dwalende en dolende fractievoorzitter wil bereiken, mag het zeggen. Ik weet het in ieder geval niet. Waar trekt onze koene ridder met in zijn kielzog zijn trouwe volgeling op zijn ezeltje nu eigenlijk tegen ten strijde?

Gedeputeerde Lebens heeft te kennen gegeven het lijsttrekkerschap van de gemeentelijke fractie te ambiëren en in het verlengde daarvan een mogelijk wethouderschap. In het laatste geval zal hij het college van Gedeputeerde Staten vroegtijdig verlaten. De heer Lebens is politiek door de wol geverfd en hem kennende zal hij zijn strategie zorgvuldig hebben gepland en zal hij een gedegen pkb – dat staat voor een politieke kosten-batenanalyse – hebben gemaakt alvorens tot zijn besluit te komen en dit naar buiten te brengen. De stappen die de heer Lebens zet, zijn niet in strijd met wet- en regelgeving en getuigen mijn inziens van maximale openheid en transparantie van zaken.

Toch is het niet goed volgens onze Limburgse Don Quichot en zijn kompaan. Daarom trekken zij nu ten strijde tegen gedeputeerde Lebens. Hem wordt verweten niet meer volwaardig te kunnen functioneren en diens gevolgde ook niet meer te kunnen aanblijven als gedeputeerde. De heer Lebens had er ook voor kunnen kiezen om niets te zeggen tot het moment dat de kandidatenlijsten openbaar worden gemaakt. Ook in dat geval zou het volgens onze politieke ridder en zijn schildknaap niet goed genoeg zijn geweest. Het lijkt wel of Barbertje moet hangen.

Is er nu iets nieuws onder de zon? Absoluut niet. Ik geef u een kleine, niet-limitatieve opsomming – dat hebben voorgaande sprekers ook al gedaan – van soortgelijke voorbeelden.

De heer Verheijen is al genoemd als gedeputeerde die tijdens de laatste Tweede Kamerverkiezingen hoog op de VVD-lijst stond, evenals de heren Coppus van de SP, de heer Van Helvert van het CDA en de heer Öztürk van de PvdA. Allen stonden op de landelijke kieslijst. Ik meen mij zelfs nog te herinneren dat gedeputeerde Koppe nog ergens in de achterhoede te vinden was van de VVD-kieslijst. Toen was er geen discussie over wel of niet kunnen functioneren.

Wat te denken van onze PvdA-gedeputeerde Van Dijk? Hij combineert op dit moment zijn huisartsenpraktijk zelfs met het deputéschap. Ook hierover geen discussie. Waar waren onze

moraalridder en zijn schildknaap toen? Ik weet het niet. Misschien waren ze bezig met hun wapenuitrusting te poetsen of wellicht waren ze op een andere kruistocht. Als u het weet, mag u het zeggen.

Persoonlijk waardeer ik de openheid en transparantie van de heer Lebens in dezen en ik wens hem proficiat met zijn verkiezing tot lijsttrekker van het CDA in Sittard-Geleen. Als iedere voorgenomen carrièremove moet leiden tot een acuut vertrek van de functionaris, dan krijgen we te maken met een ongekend grote volksverhuizing in Limburg. Wat de Partij voor Leefbaarheid en Democratie betreft, kan gedeputeerde Lebens gewoon aanblijven. Wellicht, mijnheer Lebens, een overbodig advies aan u: zorg ervoor dat u de provinciale en de gemeentelijke belangen nu – maar zeker richting de toekomst – strikt gescheiden houdt en iedere schijn van belangenverstrengeling voorkomt. Mocht u hierin gaan dwalen, dan zult u mij zonder enige twijfel op uw pad vinden en geloof ik u, ik ben in alle opzichten superieur aan onze Limburgse Don Quichot.

Is het daarmee dan afgedaan? Het antwoord daarop is nee en dan met hoofdletters. In het verlengde van deze, zoals ik zojuist heb gehoord, 10.000 euro kostende poppenkast, wil ik ook de rol van onze Commissaris van de Koning meenemen.

De heer Bovens heeft onze Staten op 9 september uitgebreid schriftelijk geïnformeerd over deze kwestie en hij heeft daarbij alle aspecten als wettelijke kaders, integriteit, collegiaal bestuur, gedragscode bestuurlijke integriteit en een persoonlijke mening met ons gedeeld. Tevens heeft onze Commissaris van de Koning publiekelijk via diverse media zijn steun aan de heer Lebens uitgesproken. De heer Bovens verwijst in zijn brief naar een van zijn taken als Commissaris van de Koning, namelijk het bevorderen van de kwaliteit van het openbaar bestuur, waarbij naast andere zaken het element integriteit een belangrijke rol speelt. Hij verwijst ook naar het voor hem meest relevante referentiekader, namelijk onze eigen gedragscode bestuurlijke integriteit met als kernwaarden dienstbaarheid, functionaliteit, onafhankelijkheid, openheid, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid. Onze Commissaris van de Koning twijfelt op geen enkele wijze aan de integriteit van de heer Lebens en daar is helemaal niets mis mee. Ze-

ker gezien vanuit zijn functie als voorzitter van het college van Gedeputeerde Staten en uit het oogpunt van collegiaal bestuur is dit zelfs een logische verklaring te noemen.

In diezelfde gedragscode staat echter ook vermeld dat bestuurders iedere schijn van vooringenomenheid of belangenverstrengeling dienen te vermijden. Hier zet ik mijn vraagtekens bij wat betreft 'de schijn van'. De heer Lebens was als adviseur verbonden aan de vertrouwenscommissie inzake de benoeming van de heer Bovens als Commissaris van de Koning. Dit is openbare informatie, terug te vinden op de website van onze Provincie. Dat ze dezelfde politieke kleur hebben berust louter op toeval. Ook de gedachte dat de Gouverneur nu een wederdienst bewijst aan de heer Lebens door hem openlijk te steunen, wijs ik resoluut af als zijnde complottheorie. Voor hetzelfde geld zou je beticht kunnen worden van vriendjespolitiek en voordat je het weet, heb je van het OM een dagvaarding aan je broek hangen wegens vermeende ambtelijke corruptie met alle kwalijke en schadelijke persoonlijke gevolgen van dien. Ook daar staat de krant die de heer Leppers heeft opgezegd bijna dagelijks vol van. Gelukkig hebben wij in Limburg onze gedragscode en staat de integriteit hier vandaag niet ter discussie.

Ik had het meer op prijs gesteld als onze Gouverneur zich wat terughoudender had opgesteld in deze discussie en hij zich openlijk van commentaar had onthouden. Het primaat hiervoor is exclusief voorbehouden aan onze Provinciale Staten. De enige rol die mijns inziens voor de Commissaris van de Koning hierin zou zijn weggelegd, is die van voorzitter van Provinciale Staten.

Tot slot wil ik vermelden dat ik de conclusie van de heer Bovens in zijn brief aan onze Staten deel en onderschrijf, namelijk dat de keuze die de heer Lebens heeft gemaakt en met ons heeft gedeeld geen enkele invloed heeft op zijn positie binnen het college van Gedeputeerde Staten. Voorzitter, tot zover.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bosman. Ik wil op verzoek van de volgende spreker vanwege privéredenen de vergadering voor twee minuten schorsen.

(Schorsing van 16.14 uur tot 16.16 uur.)

De vice-voorzitter: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de Commissaris van de Koning, de heer Bovens.

De Gouverneur: Dank u wel, voorzitter. Dames en heren, het debat van vanmiddag gaat eigenlijk over twee dimensies, als ik het zo mag noemen. Er is een politieke dimensie aan dit debat en daarvan laat ik uiteraard de discussie en de reacties graag over aan u als fracties in de Staten zelf. Er is ook een dimensie van het integriteitsbeleid van de provincie Limburg in relatie tot de keuze die gedeputeerde Lebens heeft gemaakt, namelijk om ja te zeggen tegen het lijsttrekkerschap voor zijn partij in Sittard-Geleen en ook ja te zeggen tegen een mogelijke rol als wethouder in de toekomst. Vanuit die dimensie, dus de integriteitsbeleidsdimensie, voer ik nu ook graag het woord en doe ik mee aan het debat. Ik doe dat vanuit twee rollen en dat komt omdat ik portefeuillehouder Bestuurlijke Integriteit ben binnen Gedeputeerde Staten en daarnaast als voorzitter van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten verantwoordelijk ben voor de integrale besluitvorming, welke verantwoordelijkheid per 1 januari overigens ook in de wet zal zijn verankerd. Dat geeft me meteen de mogelijkheid om te antwoorden op de vraag van de heer Heemels over in welke rol je jezelf daarin bevindt. Ik ben uiteraard onafhankelijk voorzitter van Provinciale Staten en ik probeer ook alles te doen om die onafhankelijkheid te tonen en mij daarmee ook zo te gedragen. De wetgever heeft ook bedoeld, zo staat het ook letterlijk in de wet, dat ik ook lid ben – niet alleen adviserend maar zelfs stemhebbend – van het college van Gedeputeerde Staten. We noemen dat een bestuurlijke spagaat in dit land. In die rol als lid van Gedeputeerde Staten word ik dus ook geacht meerderheidsbesluiten van het college van Gedeputeerde Staten te verwoorden en uit te voeren en in die hoedanigheid ook zo te handelen. Dat is soms lastig, want het kan betekenen dat je wordt verweten dat je daarin optreedt namens op dat moment de meerderheid of hoe je dat ook wilt zeggen, maar ik probeer die rollen toch zo veel mogelijk gescheiden uit te oefenen.

Ik kan niet helemaal voorkomen dat mensen de schijn – daar hebben we het weer – ervaren van: zegt hij dit nu als lid van Gedeputeerde Staten of als onafhankelijk voorzitter van Provinciale Staten? Het is nu eenmaal zo dat zolang

dit in de wet staat, de bestuurlijke spagaat van de Commissaris van de Koning – en dat geldt eigenlijk net zo goed voor de burgemeester op lokaal niveau – nu eenmaal op die manier is geregeld.

Dit geeft me ook de mogelijkheid om ook de heer Bosman even te antwoorden, hoewel hij nu niet in de zaal is, om te zeggen dat ik mij in ieder geval over deze zaak de afgelopen weken publiekelijk helemaal niet heb uitgelaten. Ik heb geen enkel interview gegeven of geen enkele bewering in de pers gedaan en ik heb me dus uitermate terughoudend opgesteld in het debat. Het enige dat ik gedaan heb, is dat ik die brief geschreven heb van 9 september, voordat daar dus enig misverstand over zou bestaan. Ik heb dus ook niet – en dat kunt u ook niet in de brief lezen – steun uitgesproken zoals dat in de kop van De Limburger stond. Daar gaat het helemaal niet om in dit verband. Ik heb alleen gezegd wat er op dat terrein aan de orde is. Ik kom daar zo overigens nog op terug.

Voorzitter, de Staten hebben mij ...

De vice-voorzitter: De heer Bosman.

De heer Bosman: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de heer Bovens voor zijn antwoord.

De Gouverneur: U kwam zojuist binnen.

De heer Bosman: Ja. U hebt zelfs vanmorgen nog getwitterd en daarbij zelfs een linkje geplaatst naar de brief. Twitter is openbaar, dat is publiekelijk. We delen de mening dus niet.

De Gouverneur: Ik zal ook zeggen waarom ik dat gedaan heb. Namelijk omdat ik, net zoals u, net zo verbaasd was over dat artikel in De Limburger van drie dagen geleden. Ik denk dat het goed is dat de mensen kennismaken van de brief zelf en niet van dergelijke publiekelijke uitlatingen. Nogmaals, daarom denk ik dat wij elkaar goed begrijpen. In die zin dus over de rollen.

Voorzitter, ik denk dat de Staten mij hebben leren kennen – dat hoop ik tenminste – als een bestuurder die het thema over bestuurlijke integriteit serieus neemt en het daaromtrent ingezet beleid van mijn voorganger, Léon Frisse, met kracht voortzet. Dat doe ik niet alleen buiten dit huis waar ik gesprekken voer met gemeentera-

den, met colleges van burgemeester en wethouders, met burgemeesters in die rollen en waar ik bijna tot vervelens toe steeds het onderwerp integriteit agendeer. U leest er dan ook regelmatig over in de krant, zelfs nog vandaag, dat we in de beleidsvorming en het optuigen van codes, regels, klankbordgroepen, stuurgroepen, vertrouwenspersonen in deze provincie heel ver zijn gekomen. Ik doe dit ook binnen dit huis, waar nu een programma Integriteitbevordering voor Provinciale Staten is afgesproken. In het voorjaar hebben we de eerste sessie gehad onder leiding van de heer Gerards en dit jaar krijgen we nog een tweede sessie. Daarbij hebben we te maken met gedragscodes, meldingsmogelijkheden en dergelijke en naar mijn smaak besteden we de noodzakelijke aandacht aan dit thema en wat mij betreft blijven we die ook geven.

Integriteitbeleid is een zaak van frapper toujours, van steeds opnieuw onderhoud plegen op de thema's:

1. declaratiegedrag en beloningen;
2. het lekken van vertrouwelijke informatie;
3. het vermijden van belangenverstrengeling en de schijn daartoe.

Vandaar dat ons beleid er een is van regelmaat en lange adem en constant aan de orde stellen. Het praten over integriteit, het bespreken van de dilemma's, het bespreken van spanningsvelden en het bedenken van oplossingen daarvoor, het adviseren over iemands gedrag, dat alles heeft één hoofddoel namelijk de bevordering van de kwaliteit van de besluitvorming en de vergroting van het draagvlak voor overheidsbeslissingen. De kwaliteit van het openbaar bestuur is daarbij dus de leidende motivatie voor al dit soort debatten, ook het debat van vanmiddag. Het bestuur van een land, een provincie of een gemeente kan alleen functioneren op basis van vertrouwen dat door de burgers van het land, de provincie of de gemeente is verleend. Zonder die vertrouwensbasis kan geen enkele overheid goed functioneren. Burgers kiezen vertegenwoordigers en geven die het vertrouwen om namens hen de juiste beslissingen te nemen. Hoewel burgers het niet altijd eens hoeven te zijn met die beslissingen, moet men in de basis kunnen vertrouwen op de instelling van die vertegenwoordigers dat zij handelen in het belang van de burger. Het bevorderen van de integriteit is dan ook nuttig om het vertrouwen van burgers in het bestuur te handhaven. In ons democratisch bestel hebben

we de uitvoering en de controle over meerdere organen verdeeld. Dat is niet gebaseerd op gestold wantrouwen, maar op de veronderstelling dat controle het vertrouwen versterkt. Vandaar, dames en heren, dat ik de debatten over integriteitbeleid – waarvoor u me echt 's nachts wakker mag maken – ten principale niet wil voeren vanuit de gedachte dat er iets fundamenteel fout is en we dat corrigeren. Ik wil die debatten voeren vanuit de gedachte dat ons bestel in wezen goed is georganiseerd, maar hoe je kunt voorkomen dat er fouten worden gemaakt of afbreuk wordt gedaan aan de vertrouwensbasis burger/overheid. Dat is dan ook de reden dat ik vanzelfsprekend heb ingestemd met het verzoek van de PVV en de SP om een extra debat vandaag, hoewel ik liever had gezien dat het in de reguliere vergadercyclus zou hebben plaatsgevonden, juist vanwege het reguliere karakter van het thema. Je moet dat eigenlijk altijd met elkaar kunnen bespreken.

Over mijn standpunt ten aanzien van de vraag die in de aanvraag voor de vergadering aan de orde werd gesteld, heb ik u in de brief mijn standpunt al doen toekomen. Dat standpunt heb ik bepaald nadat ik er met veel mensen, binnen het gouvernement en daarbuiten, over heb gediscussieerd. Ik kon daarbij tot mijn groot genoegen ontdekken dat mijn lijn van denken door de deskundigen volop wordt gesteund.

Wat is die lijn? Heel in het kort. Het onderwerp is de integriteitvraag rondom het thema belangenverstrengeling, het derde thema van de drie punten die altijd rond integriteit spelen. Belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling. Wettelijk is de Provinciewet hierbij leidend en die is volstrekt helder. In dit geval is er geen sprake van belangenverstrengeling. Kan voorkomen worden dat belangenverstrengeling optreedt wanneer je van de veronderstelling uitgaat dat het lijsttrekkerschap beschouwd mag worden als een maatschappelijke nevenfunctie? Die vraag wordt op drie manieren beantwoord.

1. De provinciale besluitvormingsregels gaan uit van collegialiteit van bestuur.
2. De Provinciewet heeft bepalingen ten aanzien van het al dan niet meedoen met die besluitvorming. Die zijn hier niet van toepassing omdat er over een ander type belang wordt gesproken.

3. Onze eigen gedragscode, onze eigen regeling, kent bepalingen over het al dan niet meedoen aan de besluitvorming indien dit type van nevenfuncties, maatschappelijke nevenfuncties, aan de orde zijn. Die bepalingen zijn naar mijn smaak op dit moment adequaat.

Ik kan er nog aan toevoegen dat door heel veel mensen wordt gelet op het toepassen van onze gedragscode. Allereerst natuurlijk door de gedeputeerde in kwestie zelf, daar begint het mee. Vervolgens door mijzelf als voorzitter van Gedeputeerde Staten in de vergaderingen waar dat aan de orde is. Dan ook door de collega-Gedeputeerde Statenleden vanuit het principe van collegiaal bestuur. Ook door u als Provinciale Staten op diverse momenten. Ook door de provinciesecretaris en negenhonderd ambtenaren die over de schouders van Gedeputeerde Staten meekijken of de besluitvorming goed verloopt. Ook door de media in deze provincie die best kritisch zijn op het thema integriteit en ook door de politiek in Sittard zelf, zoals dat zojuist al door een aantal sprekers werd gezegd, zal daar zeker op worden gelet.

Dames en heren, ik sprak gisteren met de Limburgse burgemeesters over het zelfreinigend vermogen van de lokale politiek. Het gaan dan over zaken als: komen integriteitkwesties aan de orde in de openbaarheid; durft men ze op de tafel te leggen; wordt er regelmatig gesproken en past men de regels en de gedragscodes ook toe? Als ik die vraag vandaag naar de Provincie vertaal, dan wil ik mijn vertrouwen uitspreken in ons zelfreinigend vermogen. Er is sprake van volledige transparantie, er is sprake van zorgvuldigheid en onze regels en gedragscodes zijn op orde en treden nu gewoon in werking, want daar zijn de codes voor. En ja, we zijn kritisch naar elkaar. Dat hoort zo. We houden elkaar scherp. Dat is prima. We plegen regelmaat onderhoud op het thema integriteit en we durven de kwesties op tafel te leggen, ook vandaag.

Mijn oproep is dan ook om bij het toetsen van integriteit steeds uit te gaan van het vertrouwen in ons bestel. Geen blind vertrouwen, maar een kritisch vertrouwen. Daarmee loopt Limburg op dit moment voorop en vooruit ten opzichte van de rest van het land. Met uw steun en blijvende aandacht houden we die voorsprong, zonder dat we uit de bocht vliegen.

Dit was mijn bijdrage zoals ik die vooraf had, maar ik wil toch nog ingaan op twee vragen die zijn gesteld. Het is inderdaad een des poedels kern vraag van de PVV, wat nu die definitie is van 'schijn van belangenverstrengeling'. Als je daar Frank Gerards op naslaat, degene die ons daarin begeleidt of Kees Versteeg of anderen, dan kan een goede definitie van belangenverstrengeling worden gemaakt. Die is er en die hebben we ook in onze gedragscode keurig omschreven. In artikel 3 of 2 worden die punten genoemd. De woorden 'schijn van belangenverstrengeling' kennen inderdaad geen definitie, want op het moment dat iemand de vraag stelt, is de schijn er. In dit debat is het zelfs zo dat het niet meer over de schijn gaat maar over de mogelijkheid dat er een schijn ontstaat en of dat aan de orde is. Als die mogelijkheid tot schijn wordt verklaard en dus tot belangenverstrengeling, dan is er maar een mogelijkheid, namelijk niet meedoen of eigenlijk geen activiteit plegen. Dan zeggen ook Frank Gerards en Kees Versteeg en anderen, dat je dan eigenlijk niets meer kunt in het verhaal. We hebben de codes om deel te nemen aan de politiek, om deel te nemen aan de besluitvorming. Codes geven ook aan wanneer je dat niet doet, wanneer je belangen als zodanig of de schijn van belangenverstrengeling aan de orde kunnen zijn. Daar zijn we allen bij om daar op te letten.

Daar wil ik het in eerste instantie bij laten. Dank u wel.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bovens. U hebt de vragen beantwoord die aan u gesteld zijn als Commissaris van de Koning, maar u hebt ook de vragen beantwoord die aan u zijn gesteld als voorzitter van Gedeputeerde Staten. Dit betekent dat ik aan de tweede termijn wil beginnen en ik geef dan allereerst het woord aan de heer Heemels.

De heer Heemels: Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag. Ik heb drie vragen gesteld, ook aan de heer Lebens. Beantwoordt de heer Lebens ook nog vragen of komt hij vandaag niet aan het woord?

De vice-voorzitter: Mijn conclusie was zojuist dat de heer Bovens de vragen als Commissaris van de Koning, maar ook als voorzitter van Gedeputeerde Staten namens Gedeputeerde Staten heeft beantwoord.

De heer Heemels: Dat is jammer. Voorzitter, we hebben vandaag de ware aard van de partijen gezien.

Het CDA, onze machtspolitici: in plaats van in debat te gaan over de schijn van belangenverstrengeling komt de heer Van Helvert niet verder dan een rekensommetje over de kosten van een Statenvergadering. De PvdA had helemaal een fantastisch betoog. Het was het immers bijna niet waard om vandaag bijeen te komen. De VVD wil ook niet herinnerd worden aan de term schijn van belangenverstrengeling. De redenen zijn allen bekend. De schijn van belangenverstrengeling, voorzitter, is voor de coalitie een onbekend begrip. Nogmaals, vandaag is het ware gezicht van de coalitiepartijen naar boven komen drijven: macht, plucheplakken en vriendjespolitiek. De vraag welke rol de gedeputeerde de komende maanden gaat spelen, blijft onbeantwoord. Is hij gedeputeerde, is hij wethouder of is hij lijsttrekker?

Voorzitter, nogmaals, de PVV maakt zich zorgen over het vertrouwen van de burgers in de Limburgse politiek als we dit gaan goedkeuren. Daarom, voorzitter, zullen wij een motie indienen.

Provinciale Staten, in vergadering bijeen op 13 september 2013, gehoord hebbende de beraadslagingen over de positie van gedeputeerde Lebens in verband met de kandidaatstelling als lijsttrekker en wethouder van de gemeente Sittard-Geleen, overwegende dat:

- een schijn van belangenverstrengeling kan ontstaan door de combinatie van lijsttrekker en de taak als gedeputeerde;
- hierdoor het fatsoenlijk functioneren als gedeputeerde in het gedrang kan komen;
- het niet wenselijk is dat een gedeputeerde aanblijft als lijsttrekker/kandidaat-wethouder omdat hij rechtstreeks betrokken is bij de gemeentelijke belangen van Sittard-Geleen;
- het onduidelijk is welke rol de gedeputeerde nu de komende maanden gaat spelen, gedeputeerde, lijsttrekker of wethouder.

Spreken uit het aanblijven van de heer Lebens als gedeputeerde sterk af te keuren.

En gaan over tot de orde van de dag.

Dank u wel.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heemels. De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, de SP is er in het vorige betoog duidelijk over geweest dat het niet gaat om de integriteit of de transparantie. Het gaat vooral om de imagoschade van de politiek in algemene zin en de handelwijze die hier blijkbaar door een overgrote meerderheid gesteund wordt. Het verbaast me, met name ook van de PvdA, dat men hierin meegaat en dat de indruk wordt gewekt van: zo werkt het en zo blijft het werken, want wij staan dit toe. Wat de SP betreft blijven we deze handelwijze in feite afkeuren maar of we daarmee de motie gaan steunen, houd ik nog even in het midden want daarover wil ik met mijn fractie in beraad.

Voorzitter, ik wil toch even ingaan op een aantal opmerkingen van onder andere het CDA. De heer Van Helvert sprak over de kosten van dit soort bijeenkomsten. Ik vind, mijnheer Van Helvert, dat u hiermee namens het CDA het democratisch proces bagatelliseert. Op het moment dat een meerderheid, zoals besloten in het reglement van orde, graag met collega's in debat gaat over onderwerpen die onze achterban op dit moment belangrijk vindt, vind ik niet dat u dat moet afdoen met: weet je wel wat dat kost? We kunnen dan als SP nog wel een lijstje maken van zaken waar de burger ook een mening over heeft, zoals wat de VIP-bijeenkomsten kosten, wat de auto's met chauffeurs kosten et cetera en hoe het geld ook op een andere manier over de balk wordt gegooid.

Ik heb aan diezelfde meneer Van Helvert een vraag als het gaat om transparantie in het openbaar bestuur en de volksvertegenwoordiging. Mijnheer Van Helvert, ik zou graag van u willen weten of u ambities hebt om als gedeputeerde aan te treden in de nabije toekomst of in de toekomst en of u mogelijk als opvolger van de heer Lebens aan de slag wilt gaan.

Voorzitter, we hebben het natuurlijk niet over de opmerkingen van de partij van de heer Bosman, die het heeft over een poppenkast. Hij noemt het poppenkast zolang hij maar als Jan Klaassen het podium heeft.

De reactie van de Commissaris van de Koning, zijn bijdrage en zijn antwoorden op de vragen, raken wel de kern en dat is de integriteit en de codes. Nogmaals, de SP twijfelde niet aan de

integriteit van de heer Lebens en ook niet aan de transparantie, maar wel aan wat het doet met het imago van de politiek in de richting van de burger. Natuurlijk proberen wij die als Staten te bewaken en zijn er ook allerlei programma's en richtlijnen en proberen wij daarop toezicht te houden. De Commissaris van de Koning benadrukte met name de technische aspecten van de gedragscode en niet eenvoudig de handelwijze. De vraag van de SP blijft gewoon overeind staan: is dit wenselijk of is dit niet wenselijk?

Was het populistisch dit debat? Nee, zeker niet want het gaat ergens over. Het gaat over het vertrouwen in de politiek in een tijd van hoge nood. De burgers hebben het water aan de lippen staan en wij staan aan het roer om daarin mogelijk een andere koers te varen. Was het populistisch om een motie van wantrouwen in te dienen? Nee, want het gaat niet om de integriteit noch de belangenverstrengeling noch de transparantie. Dat is helemaal niet aan de orde. De insteek van de SP was om een debat te voeren met de Staten over de handelwijze die van ons als volksvertegenwoordiger wordt verwacht en hoe wij daarin staan.

Voorzitter, uiteindelijk zal de kiezer bepalen en tot die tijd zullen we de gedeputeerde ongetwijfeld nog vaak zien tijdens de campagnes. Dank u wel.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Prevoo. De heer Van Helvert.

De heer Van Helvert: Voorzitter, alleen een antwoord op de vraag van de SP over de eventuele opvolger van de heer Lebens. Ik wil nog geen namen noemen, maar ik kan u wel zeggen dat wij op dit moment tien kandidaten hebben voor de opvolging en dan heb ik het over kandidaten binnen de fractie. Wat dat betreft zijn er wel nog sympathieën voor de motie van de PVV in mijn fractie, maar wij zullen die motie niet steunen.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Helvert. De heer Leppers. Hij maakt geen gebruik van de tweede termijn. De heer Uringa? Ook niet. Mevrouw Medendorp? Ook niet. Mevrouw Van Tulder.

Mevrouw Van Tulder: Dank u, voorzitter. In het antwoord van de Commissaris van de Koning

hoorde ik hem zeggen dat hij ook na dit debat nog steeds geen problemen verwacht, maar ik hoorde hem ook zeggen dat je bij integriteitkwesties voortdurend alert moet zijn en dat je afbraak van vertrouwen moet voorkomen. Het probleem met integriteitkwesties of de schijn van belangenverstrengeling is dat je die nooit van tevoren ziet aankomen, want anders grijp je in en dan zorg je ervoor dat dit niet gebeurt. Zoiets overkomt je en vandaar dat GroenLinks vroeg om preventieve actie te ondernemen door de herverdeling van portefeuilles.

Dan ga ik nog in op de opvolging van de heer Lebens als hij erin slaagt om een goede verkiesingsuitslag te realiseren in Sittard-Geleen. In maart hebben we nog een jaar te gaan en we zitten middenin een crisis. De herverdeling van portefeuilles zou dan sowieso wel eens aan de orde kunnen zijn, want GroenLinks denkt dat dit college daarna gemakkelijk met vijf mensen door kan gaan en dan zijn die dus al meteen goed ingewerkt.

Dank u.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Tulder. Mevrouw Zijp. Zij maakt geen gebruik van de tweede termijn. De heer Van den Akker.

De heer Van den Akker: Voorzitter, dank aan de Gouverneur voor de antwoorden namens het college, ik zou bijna zeggen het college van integriteit. Wat dat betreft is dit debat goed om dit allemaal nog eens te benadrukken. Ik heb ook gereageerd op vragen die wat de VVD-fractie betreft vandaag niet aan de orde zijn omdat zij namelijk in de nabije of de wat verdere toekomst zouden kunnen liggen. Ik werd toch getriggerd door een vraag die door de fractievoorzitter van de SP is gesteld naar aanleiding van een uitspraak van de heer Lebens als lijsttrekker of als gedeputeerde. Ik wil even refereren aan de uitspraak van oud-minister Nawijn die ooit in de Tweede Kamer zei: dat zei ik niet als minister, maar dat zei ik als mens. Ik citeer: "Ik zie hier niets in een experimenteerregio. De tijd van wingewest is voltooid verleden tijd." Dit gaat over schaliegas. Graag verneemt de VVD-fractie het standpunt van het college in dezen tijdens dit debat.

Dank u.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Akker. De heer Bosman.

De heer Bosman: Dank u, voorzitter. Ook ik dank de Commissaris van de Koning voor de beantwoording van alle vragen.

De heer Prevoo heeft hier een aantal keren naar voren gebracht dat het aanzien van de politiek wordt geschaad. Ik durf hier te vragen: mijnheer Prevoo, wie brengt hier meer schade toe aan de politiek? Wij, Statenleden, of Don Quichot en Sancho Panza?

Het hoofdthema in het boek van Cervantes gaat over de eeuwige strijd tussen de ideale en de fictieve wereld die Don Quichot nastreeft en de keiharde werkelijkheid van de wereld waarin wij leven. Dat is het hoofdthema en dat is de wereld waarin wij bewegen. Er worden allerhande suggesties gedaan, dubbelfuncties en allerlei blabla. Wat mij betreft is de heer Lebens gedeputeerde tot het moment dat hij hier publiekelijk bekendmaakt dat hij opstapt en dat hij wethouder wordt in Sittard-Geleen. Tot dan is er sprake van maar één functie, geen dubbelfuncties of wat dan ook.

Tot slot wil ik opmerken dat ik de naam Jan Klaassen liever draag dan de naam Pinocchio.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bosman. Ik weet niet of de heer Bovens gebruik wil maken van zijn tweede termijn. Ik begrijp dat hij dat wil. De heer Bovens.

De Gouverneur: Dat kan kort, maar ik ben even gehandicapt, want ik ben nog een van die 'oude stijl' gouverneurs die nog met papier werken en ik heb de motie van de PVV daarom nog niet voor me. Ik kan dus nog niet helemaal reageren op de tekst, maar wel op het dictum want dat is voorgelezen. Als het dictum luidt zoals het is voorgelezen, dan denk ik dat ik namens Gedeputeerde Staten spreek als ik zeg dat wij deze motie niet zouden steunen en ik denk dat dit helder is.

Daarmee is het overigens geen verloren debat en dat wil ik ook richting de SP en de PVV zeggen. Ik heb ook in mijn bijdrage in de eerste termijn gezegd dat, als je het over het integriteitsbeleid in deze provincie hebt en je wilt dat bevorderen, het dan een kwestie is van dat constant ter sprake brengen. Dat het vandaag tot een debat is gekomen, is absoluut geen verkeerde zaak. Hoewel sommigen daar misschien weer anders over denken en zeggen dat het verloren tijd is, denk ik dat het goed is dat we

vaak met elkaar dat debat over integriteit hebben. De vraag is of het dan in een extra vergadering moet of in de reguliere vergadering, maar dat is iets waarover het presidium zich mag uitspreken. Dat we hierover spreken, is op zichzelf geen verkeerde zaak en is op zichzelf ook al een bijdrage aan het kweken van vertrouwen bij de burgers, namelijk dat wij op dit soort dingen letten en dat we daar oog voor hebben. Dat is precies de gedachte achter die gedragscode en dat is misschien ook het antwoord op de zaak van de beeldvorming en de preventieve actie zoals GroenLinks dat nog even naar voren bracht. Een slechte beeldvorming zou zijn als we dit soort dingen een keer in de krant lezen en de politiek doet alsof er niets aan de hand is en gewoon overgaat tot de orde van de dag. Wat we hier gedaan hebben, is echt het tegendeel.

Ten eerste is dat de gedeputeerde zelf die overtuigd is van wat er aan de hand is en hoe hij zich de komende tijd conform de gedragscode zal gedragen.

Ten tweede is dat wat wij hiervan vinden als college van Gedeputeerde Staten.

Ten derde is dat zoals u dat vandaag als Staten aan de orde hebt gehad.

Ten vierde zijn dat de mensen hier in dit huis die op integriteit letten en hier voor ons werken.

Ten vijfde is dat de media.

Ten zesde is dat wat in Sittard gebeurt.

Het is dus absoluut niet voor niets dat we hier bij elkaar zitten en alles draagt bij aan de beeldvorming dat integriteit ons wat waard is in deze provincie.

Is het dan zo dat je jezelf al kunt verweren tegen feiten die zich nog niet voordoen? Ik kom dan toch bij het tritsje dat ik zojuist even tussen neus en lippen door in de beantwoording zei. Je hebt de belangenverstrengeling en onze gedragscodes zijn er duidelijk over wat dit betekent. Er staat ook in dat je de schijn van belangenverstrengeling probeert te vermijden en daarvoor hebben we in de gedragscode een aantal actiepunten over hoe we dat doen. De vraag hier is dat je in de positie kunt komen dat de schijn van belangenverstrengeling speelt. Dan is er eigenlijk maar één mogelijkheid en dat is dat je niets doet, dat je niet beweegt, dat je niet bestuurt, dat je niet deelneemt aan. Ik moet zeggen dat er geen enkele aanleiding is – dat hebt u overigens in dezelfde woorden ook gezegd – om te zeggen 'dan doen we maar niets meer' of, om met de

woorden van Kees Versteeg te spreken, dan kun je eigenlijk niets meer in de politiek. Om het in die zin te zeggen: pas als er schijn van belangenverstrengeling optreedt, als er zaken aan de orde zijn en men zou zich niet aan de gedragscode houden, dan hebben we reden om in te grijpen – dat zeg ik ook richting mevrouw Van Tulder – en dan is er aanleiding om te zeggen dat we met portefeuilles gaan schuiven of dat we het op een andere manier aanpakken. Dat is pas op dat moment aan de orde en het heeft geen enkele zin om dat voor die tijd te doen.

De vice-voorzitter: De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, ik wil geen vraag stellen aan de Commissaris van de Koning als voorzitter van het college, maar ik wil wel graag de complimenten uitspreken omdat dit namelijk precies is waar het ook de SP om te doen was, namelijk dat wij scherp blijven op deze ontwikkelingen die ook maatschappelijk een beeld oproepen. Ik wil de Commissaris van de Koning in deze zin bedanken voor deze bijdrage. Het is exact waar het volgens de SP om gaat.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Prevoo. De heer Heemels.

De heer Heemels: Dank u wel, voorzitter. Het betoog van de Commissaris van de Koning is heel helder. Ik heb nog een aanvullende vraag. Is het niet veel te laat als de schijn van belangenverstrengeling is opgetreden? Dan is het leed al geschied. Is het niet beter om van tevoren op te treden, als men weet dat het zou kunnen gebeuren? Wat de beeldvorming betreft hebben we in de media gelezen en lezen we op verschillende fora dat er al over wordt gesproken dat het beeld kan ontstaan. Waarom dan in uw opinie in principe wachten totdat die schijn van belangenverstrengeling daadwerkelijk optreedt? Dan is het te laat en dan is de Limburgse politiek weer beschadigd.

De Gouverneur: U zegt het terecht. U zei het de tweede keer beter dan de eerste keer. U zei: als de schijn van belangenverstrengeling optreedt, dan zijn we te laat. Dat klopt en dat ben ik voor 100% met u eens. De schijn van belangenverstrengeling proberen wij te vermijden met de gedragscode en daar dien je jezelf aan te houden. Volgens mij is het in de beeldvorming

precies zo. Als je dan optreedt, dan laat je mensen ook zien dat je dat niet accepteert. Op het moment dat je dat nu al doet, dan kunnen we elkaar allemaal eens diep in de ogen kijken, want dan kan er heel veel niet meer gebeuren. Dan zijn we, omdat er een schijn kan ontstaan, al bezig met optreden en iets te doen. Ik kan zeggen dat dan heel veel in de politiek en in het bestuur verandert. Dat is bijna nooit te vermijden. Op het moment dat iemand dat al zegt, is er al een schijn van belangenverstrengeling; dan treedt dat in feite eigenlijk al op. We moeten ons echt houden aan feiten, aan zaken die gebeuren en daar optreden als er iets verkeerd aan de hand is. Ik beloof u echt dat ik daarop let. U hoeft mij niet op mijn blauwe ogen te geloven, want u let daar overigens zelf – denk ik – ook op en daar letten Gedeputeerde Staten ook op en daar let men in deze provincie denk ik veel meer en veel beter op dan waar ook in het land, waarvoor hulde.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Bovens. Dan de heer Kersten in verband met de gestelde vraag van de heer Van den Akker over het schaliegas.

Gedeputeerde Kersten: We hebben vanmorgen in de commissie Economische Zaken en Bestuur afgesproken dat we daar op 4 oktober a.s. over praten. Dat geeft meteen aan dat er nog geen stuk voorlag. Binnenkort praten wij daar in het college over. Dat stuk is in de maak. Ik denk overigens dat het voor iedereen heel duidelijk is dat er landelijk een verwoede discussie wordt gevoerd over het gevoerde beleid tot nu toe. Daarbij is het de vraag of er in de Tweede Kamer überhaupt een meerderheid is om bijvoorbeeld proefboringen toe te staan. Zelf ben ik van mening – en dat zullen denk ik ook wel de contouren zijn van het stuk dat ik in het college breng – dat het verstandig is om een aantal discussies in den lande af te wachten alvorens we wel of niet iets roepen. We zouden er goed aan doen om eerst het debat af te wachten en te bekijken hoe het uitkristalliseert, waarbij het overigens ook mijn mening is dat dit alleen maar acceptabel is als bewezen is dat het absoluut veilig en voorzichtig kan. Vooralsnog is er dus geen echt duidelijk standpunt. We moeten er in het college nog over praten. De lijn zal zijn: volg het debat goed en bekijk wat er gebeurt. Laten we dan hier in de Staten spreken over de vraag of we dat wel of niet acceptabel vinden en laten

we voor die tijd niet al een mening hebben, want ik denk dat dit prematuur zou zijn.

De vice-voorzitter: De heer Prevoo.

De heer Prevoo: Voorzitter, ik hoor gedeputeerde Kersten zeggen: laten we vooral niet vooraf een mening hebben. Ik heb toch echt vanmorgen een artikel in de krant gelezen waarin de heer Lebens zijn mening uit, waarbij ook de titel 'gedeputeerde' wordt gebruikt. Ik wil toch graag uw standpunt daarover horen, want het wordt toch naar buiten gebracht. Al die lezers van die krant, die 190.000 Limburgers, lezen die krant ook.

Gedeputeerde Kersten: Ik denk dat de heer Lebens daar als lijsttrekker van het CDA heeft gesproken. Ik denk dat ik eraan gehouden ben om in overleg met uw Staten hier het debat te voeren en dat we dit niet als standpunt van dit college en van deze Staten kunnen zien. We voeren dat debat hier op de manier zoals ik zojuist zei.

Tegelijkertijd gaan we naar de verkiezingen toe en we zullen het vaker zien dat iedereen – mevrouw Zijp wees daar ook al op – zijn eigen campagne gaat voeren. We moeten erop letten dat we nu niet ieder zinnetje heilig verklaren. Ik denk dat alle politieke partijen een stelling innemen, maar wat hier aan de orde is, is wat uw Staten vinden op basis van voorstellen van wat dit college vindt en ik heb gezegd hoe we dat denken voor te bereiden.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kersten. De motie staat inmiddels online, maar ik begrijp dat we de motie hier niet online kunnen openen. Ik schors de vergadering voor twee minuten zodat de motie kan worden uitgedeeld.

(Schorsing van 16.17 uur tot 16.23 uur.)

De vice-voorzitter: Ik heropen de vergadering. Inmiddels staat online een gewijzigde motie M458. De heer Heemels zal het gewijzigde dictum nu voorlezen.

De heer Heemels: Dank u wel, voorzitter. Het laatste dictum is veranderd: Spreken uit dat de combinatie van gedeputeerde en lijsttrekker/kandidaat-wethouder uit oogpunt

van mogelijke schijn van belangenverstrengeling onwenselijk is.

En gaan over tot de orde van de dag.

Het is zo aangepast dat in principe ook het CDA de motie kan ondersteunen.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heemels. Heeft iedereen voldoende tijd gehad om de gewijzigde motie te lezen? Ja. Ik ga dan over tot de stemming over de gewijzigde motie M458, ingediend door de heer Heemels van de PVV. Ik open de stemming. Volgens mijn gegevens heeft iedereen gestemd. Ik sluit de stemming. Er hebben 14 leden voorgestemd en 29 leden hebben tegengestemd. De voorstemmers zijn de fracties van de PVV, de SP en GroenLinks. De motie is verworpen.

De heer Lebens vraagt of hij daarop mag reageren en daarvoor wil ik hem de gelegenheid geven.

Gedeputeerde Lebens: Dank u wel, voorzitter. Dank aan Provinciale Staten, maar met name dank aan die partijen en die personen die het vertrouwen in mij hebben uitgesproken. Ik zal dat vertrouwen niet beschamen. Integriteit is iets waar je niet alleen over moet praten zoals de Gouverneur zojuist heeft gezegd, maar het is ook iets waar je jezelf vooral naar moet gedragen. Wat dat betreft durf ik te zeggen dat ik nu bijna vijftien jaar actief ben in de provinciale politiek en dat is vanaf het begin af aan toch in mijn persoon altijd een belangrijke drijfveer geweest. Vandaar dat ik ook gekozen heb voor de meest transparante weg om via – dan komt die toch, mijnheer Heemels – de voordeur, langs de meest democratische weg aan te geven waar ik voor ga en niet straks via een of ander kattenluik. Dat laatste is niet mijn stijl. Het vertrouwen dat u in grote mate hebt uitgesproken, is zelfs groter dan toen we ooit als college zijn geïnstalleerd.

Nogmaals, voor zover ik daar niet zelf bedachtzaam genoeg in ben, zal ik in het team dat daar zit – waarin we elkaar heel scherp houden – en zeker onder de hoeder van de integriteit, onze Gouverneur, daar zeker meer dan genoeg oog voor hebben. Nogmaals dank voor het vertrouwen dat in ruime mate is uitgesproken.

De vice-voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lebens. Ik sluit daarmee de discussie met betrekking tot agendapunt 7.

8. Moties vreemd aan de orde van de dag

De vice-voorzitter: Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

9. Sluiting

De vice-voorzitter: Hiermee zijn we aan het einde van deze vergadering gekomen. Met dank voor de wijze waarop het debat is gevoerd, sluit ik deze vergadering met de mededeling dat zoals gebruikelijk in de Grote Staat een borrel is geregeld. Dank u wel.

(Einde van de vergadering om 16.29 uur.)

De notulen van de vergadering van
13 september 2013 zijn door Provinciale Staten
goedgekeurd in hun vergadering van

Mevr. drs. J.J. Braam, griffier

Dhr. drs. Th.J.F.M. Bovens, voorzitter

BIJLAGEN